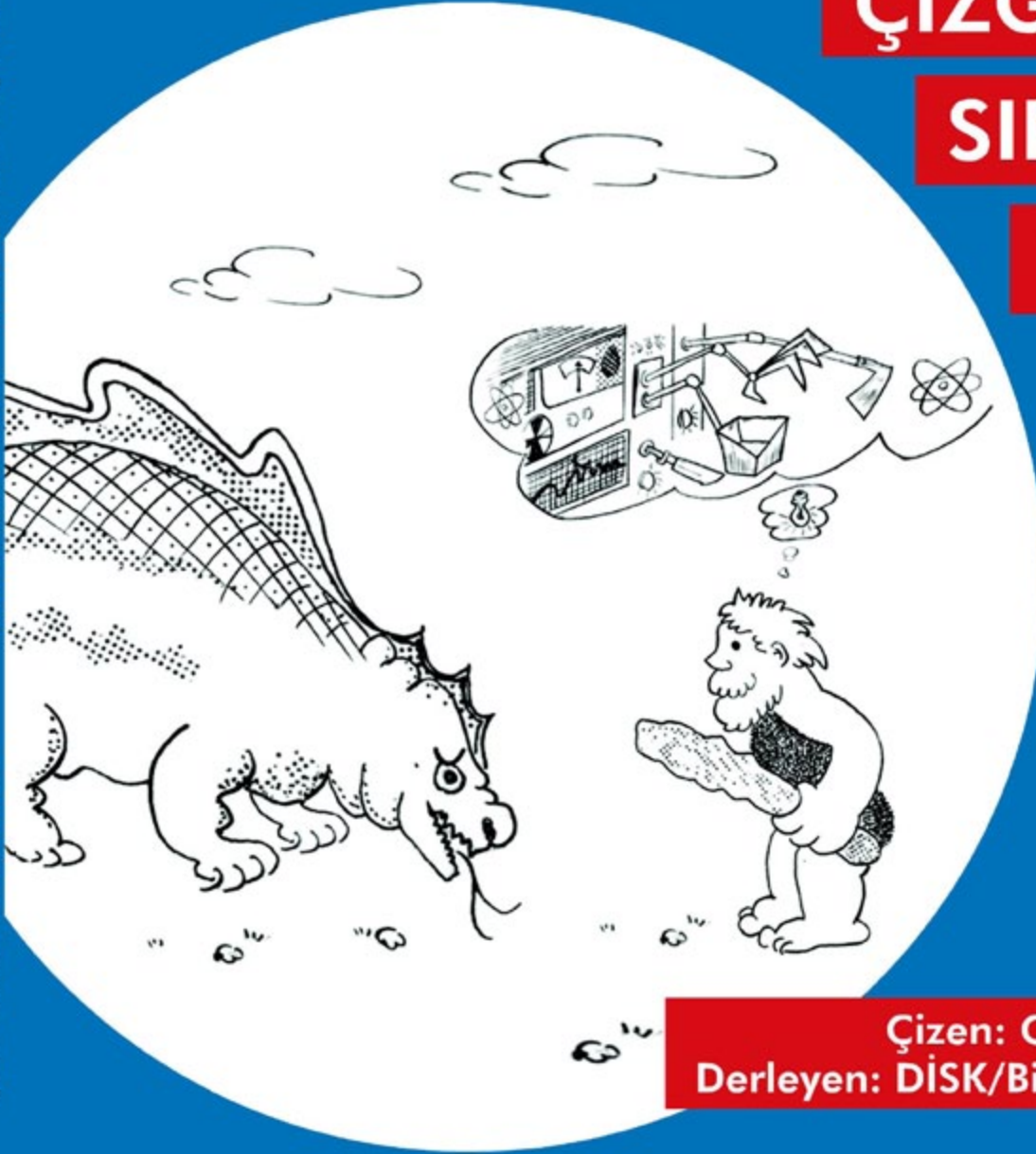

ÇİZGİLERLE

SINIFLAR

TARİHİ

Çizen: Canol Kocagöz
Derleyen: DİSK/Birleşik Metal İş

ÇİZGİLERLE SINIFLAR TARİHİ

BİRLEŞİK METAL-İŞ SENDİKASI

YAYINLARI

Kültür Sanat Serisi: 3
Mayıs 2018

Çizen: Canol Kocagöz

Derleyen: T. Maden-İş Eğitim Dairesi

Güncelleyen: Birleşik Metal-İş Eğitim Dairesi

Kapak Çizgi: Canol Kocagöz

Kapak Tasarım: Atilla Atala

Baskı:

Başka Serigrafi Baskı ve Reklam Hizmetleri

Birleşik Metal-İş Sendikası
Bostancı Mahallesi E 80 Yanyol Cad. No: 2
34744 Bostancı/İSTANBUL

Tel: (0216) 380 85 90 Faks: (0216) 373 65 02

E-Posta: bilgi@birlesikmetal.org

Twitter: @BirlesikMetal

Facebook: BirlesikMetal

www.birlesikmetal.org

Okuyan Bir İşçi Soruyor

*Yedi kapılı Teb şehrini kuran kim?
Kitaplar yalnız, kralların adını yazıyor,
yoksa krallar mı taşıdı kayaları?*

*Bir de Babil varmış boyuna yıkılan,
kim kurmuş Babil' i her seferinde?
Altın şehir Lima' nın, hangi evinde otururmuş acaba
yapı işçileri?*

*Nereye gittiler dersin Çin Seddi' nin bittiği gece,
duvarcılar?*

...

Bertolt Brecht

*İşçiler buradalar.
Hayatı üretmeyi sürdürüyorlar.*

Çizgilerle Sınıflar Tarihi

Elinizdeki kitap ilkel komünal toplumdaki kapitalizme; üretimin, üretim araçlarının ve işçi sınıfının gelişimi konusunu ele alırken bilginin en sade şekilde, anlaşılır olması kaygısıyla hazırlanmıştır.

İşçi sınıfı ve halk dostları bilgiyi en sıcak, en yalın ve en gerçek haliyle sunmaktan yana olmuştur her zaman. Çünkü gerçek olan; hayattan, doğadan, insandan ve emekten yana olandır. Çünkü bilgi ancak gerçek sahipleri olan üretkenlerin ellerindeyse bilimi, aydınlanmayı, eşitliği, özgürlüğü, adaleti, barışı getirir. Oysa üretim araçlarının özel mülkiyetine sahip tüm sınıflar gibi sermaye sınıfı da tarih boyunca; felsefeyi, sanatı, bilimi, ekonomiyi, politikayı karmaşık, karanlık, anlaşılması güç hale getirmek için gayret etmektedir. Çünkü emekçilerin, halkın bilgiye ve bilime sahip olması, sınıf kimliğiyle tartışması, sorgulaması sermaye sınıfını ürkütmektedir. Bu nedenle bilime, politikaya emekçilerin erişimini zorlaştırırken, bu etkinlikleri ancak bir avuç mülk sahibi sınıfın yapacağı şekilde organize etmiştir. Elinizdeki kitap tam da bu kaygılarla emekçiler lehine düzenlenmiştir.

Türkiye metal işçileri, 1977 yılında, DİSK/Maden-İş Sendikası'nın saflarında birleşerek metal patronlarının örgütlü olduğu Madeni Eşya Sanayicileri Sendikası (MESS)'na karşı önemli ve uzun süreli bir grev yaptı. Sendika eğitim dairesi, halkın 'büyük grev' adını layık gördüğü bu eylem boyunca işçilerin eğitim taleplerini karşılamak için grev çadırlarında, fabrika tezgâhlarında, işe geliş ve gidiş servislerinde vb. yerlerde kullanılacak, her işçinin anlayabileceği tarzda bir cep kitabı hazırlamaya karar verdi.

Böyle bir kitap hazırlamak amacıyla DİSK/Maden-İş Eğitim Dairesi kolları sıvadı. İlk iş olarak da çizirimiz Canol Kocagöz'ün de aralarında bulunduğu bir grupe eğitim uzmanı ile diyalektik ve tarihsel materyalizmin bakış açısıyla "sınıflar tarihi" konulu cep kitabı hazırlamak için çalışmalara başlandı.

Kitabın bitip baskıya hazırlandığı günlerde, 12 Eylül 1980 askeri darbesi tüm ilericilerin üzerine kâbus gibi çökerken, kitapların ve sanat eserlerinin de bundan nasibini almaması imkânsızdı. Daha iyi bir dünya için çalışan insanlarımız gibi bu kitap da on yıllarca anahtar deliğinden soluk alarak yaşamayı bildi ve henüz yayınlanamamış olarak bu güne geldi.

Bu eserin bir başka anlamı dün ve bugün arasındaki kopmaz bağları, tarihsel devamlılığı gözler önüne sermesinden gelmektedir. Türkiye Maden-İş sendikası bugüne tüm zorluklara rağmen sınıf mücadelesini sürdüren Birleşik Metal-İş Sendikası bu kitapta olduğu gibi eksik kalmış tuğlaların üstüne yenilerini koyarak metal işçisinin onurlu yürüyüşünü sürdürüyor.

Elinizdeki kitap darbelere, ağır baskılarla geçen yıllara; ama hepsinden önemlisi metal işçisinin baş eymeyen sınıf tavrına tanıklık ediyor. Ne mutlu bize ki; Türkiye işçi sınıfının göz nuru örgütü olan sendikamızın mücadele birikiminden yararlanıyor, 1978 yılında kalemlerinden çıkan satırlara yenilerini ekliyor ve yarıda kalanı tamamlıyoruz.

Sendikamızın 70. yıl dönümünde; uzun yıllar içinde "Çizgilerle Sınıflar Tarihi" kitabının oluşması ve korunmasında emeği geçen herkese teşekkür ediyor ve bu eseri siz değerli sınıf dostlarına sunmaktan onur duyuyoruz.

Birleşik Metal-İş

29 yaşında çizildi 68 yaşında yayınlandı.

DİSK/Maden-İş Sendikası Eğitim Dairesi ile beraber 29 yaşında çizimini yaptığım "Çizgilerle Sınıflar Tarihi" kitabının çiziminden 39 yıl sonra 68 yaşında yayınlanmasından ayrı bir onur ve gurur duydum. Bu yapıtın bugün yayınlanması, işçi sınıfının, sınıfı için üretilen hiç bir sanat eserinin yok olmasına göz yummadığının göstergesi olmuştur. İlgili eseri yayınlarken sağlık sebeplerimden dolayı 39 yıl sonra tekrar çizemediğim için okuyuculardan özür diler, yeni versiyonlarını ve daha güzellerini genç kuşak çizerlerin çizeceği inancıyla geleneğine sahip çıkan DİSK/Birleşik Metal-İş Sendikası'na teşekkür ederim...

Canol Kocagöz

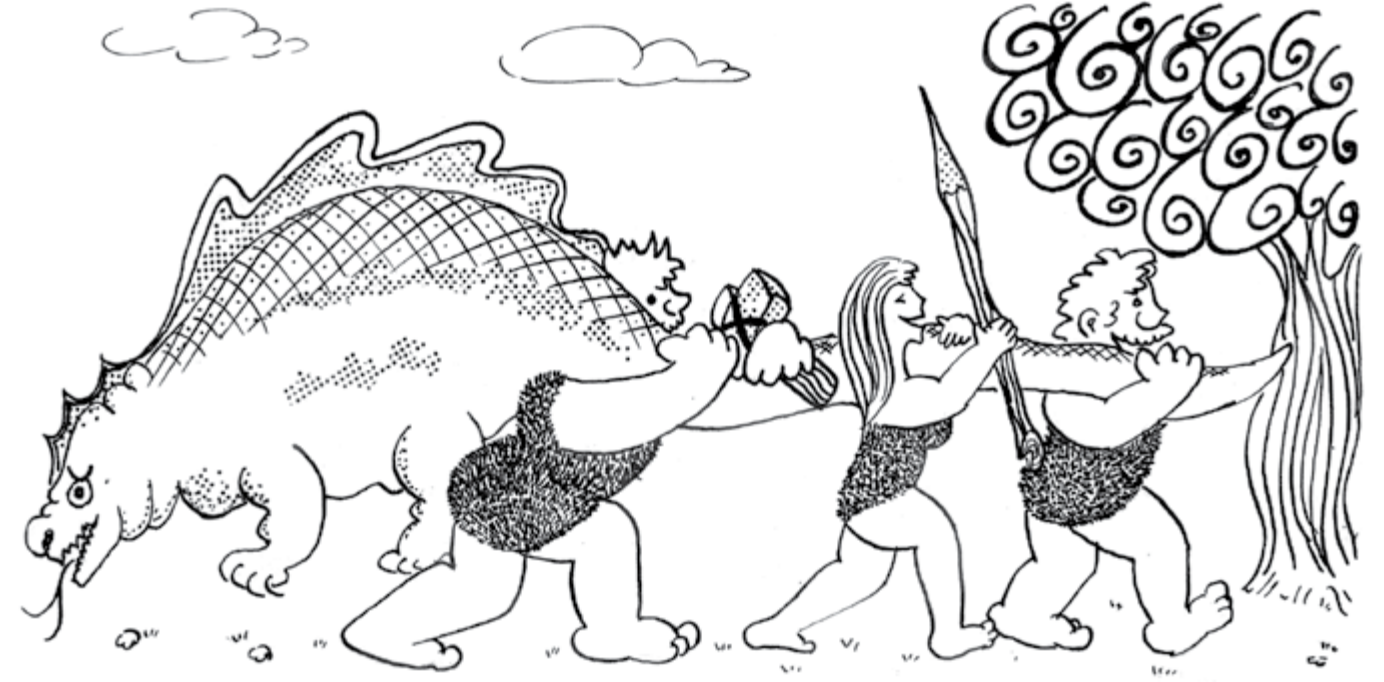

Günümüze ulaşan tarihsel kalıntı ve bulgular yeryüzündeki ilk insanların yaşamlarını sürdürmeleri; yiyecek, giyecek bulmaları ve barınmaları için üretmek zorunda olduklarını gösteriyor.

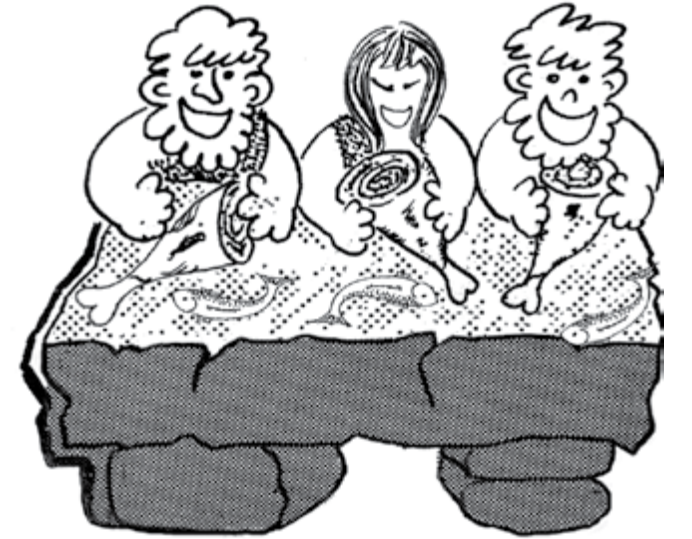

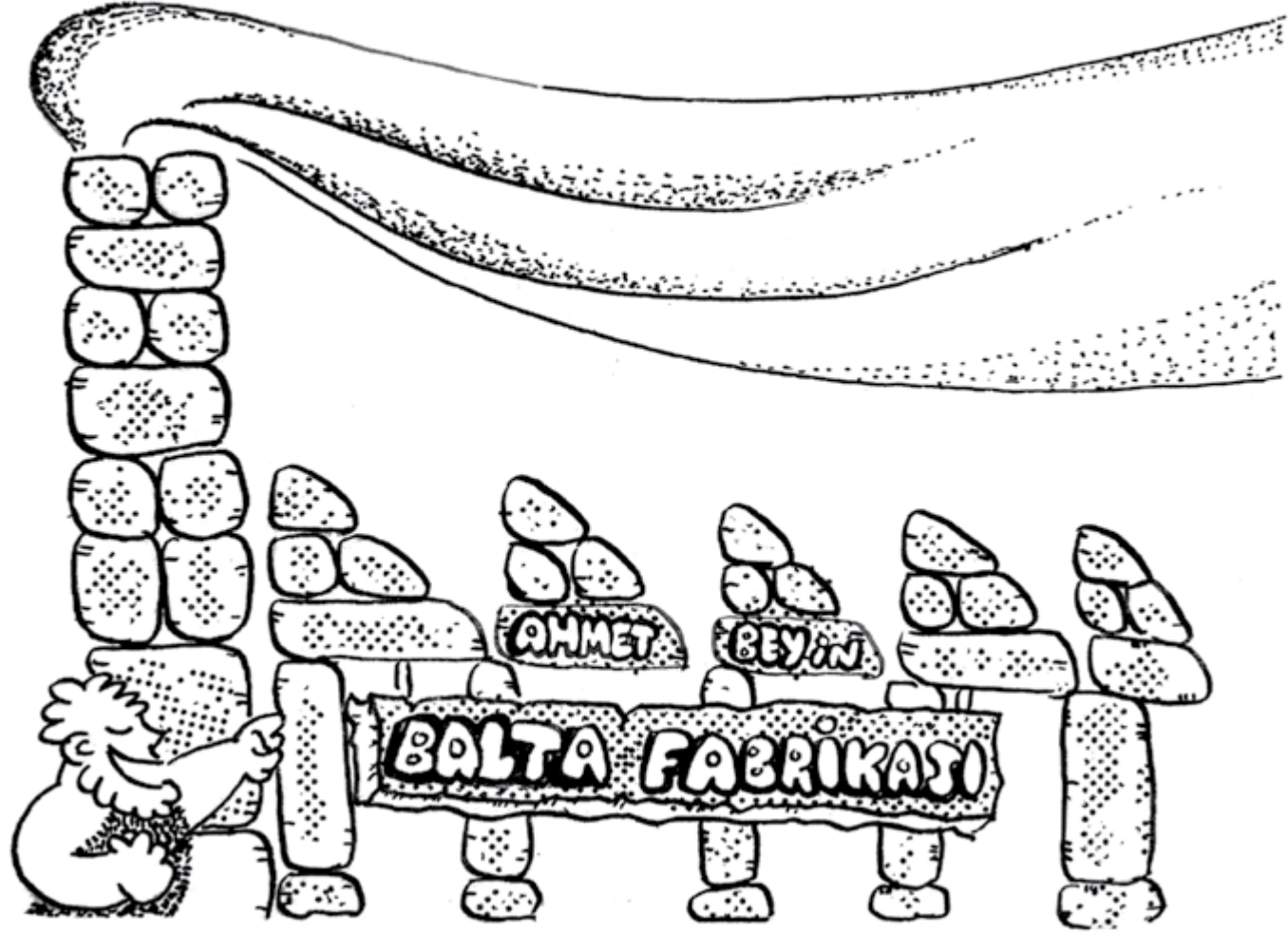
İlk insanların üretim hakkında bilgisi azdı. Aletleri ilkeldi. Tek başına üretim yapma olanağı yoktu. Bu nedenle de sıkı sıkıya kenetlenmek, bir arada yaşamak zorundaydılar.

Bu dönemde insanlar sopa, taş ve ilkel baltalarla, bin bir zahmet çekerek, ortaklaşa avladıkları hayvanları, ortaklaşa topladıkları meyve ve bitkileri ortaklaşa ve eşitçe paylaşıp tüketiyorlardı.

Zaten insanlar yaşamlarını sürdürmelerine yetecek kadar üretebiliyorlardı.

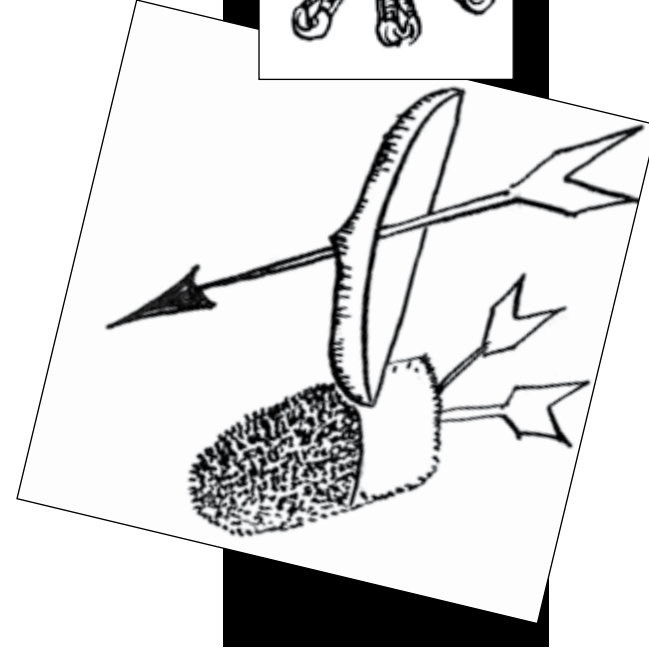
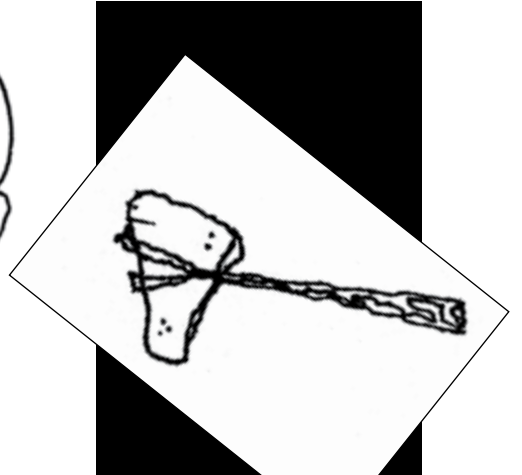

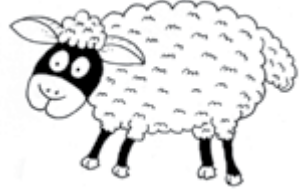
Böyle özel mülkiyet manzaraları da bulunmadığından insanın insanı sömürmesi, zengin-fakir, çalışan-yiyen gibi gruplar, işçi-patron gibi ayrımlar da yoktu. Sınıfsız bir toplum düzeni vardı.

Zamanla ilk insanın avlanması ile ilgili deneyimleri, aletleri geliştikçe ok, yay, mızrak gibi araçlar kullanılmaya başlanınca, insanlar bir günde yiyebileceklerinden daha çok ürün elde etmeyi başardılar. "Fazla ürün" ortaya çıktı.

FAZLA
ÜRÜNLERİ
VE
VARSİ
HAYVANLARI
SAKLAMANIN
YOLUNU BULDULAR

Tarlada, ormanda rastladıkça topladıkları ot ve meyveleri zamanla tohumdan yetiştirmenin ve fazla miktarda üretmenin ve saklamanın yolunu buldular. Tarım ortaya çıktı.

İŞ BÖLÜMÜ TARIMSAL VE HAYVANSAL
ÜRETİMDE KULLANILAN
FARKLI ALETLER VE ARAÇLAR
HEPSİNİN BİRDEN
TOPLUMUN MALI OLMASI VE
YANI
TOPLUMSAL
MÜLKİYETLE BAĞDAŞMIŞTIR

Diğer yandan bazı insanların hayvancılıkla bazılarının da tarımla uğraşması toplumda belli bir işbölümü ve işlerinde uzmanlaşmayı meydana getirdi.

Ve dananın kuyruğu işte burada koptu.

Fazla ürünün dağılımı, işbölümü, tarımsal ve hayvansal üretimde kullanılan farklı aletler ve araçlar toplumun malıydı. Bu durum yeni toplumsal mülkiyetle artık bağdaşmıyordu.

İşbölümü tarımla ilgili tarımla uğraşanlarda, hayvancılıkla ilgili aletlerin ve araçların hayvancılıkla uğraşanlarda bulunmasını dayatıyordu.

İşte bu da üretim aletlerinin ve toprağın önce insan grupları arasında, sonra da aileler arasında dağılmasını zorunlu kıldı. Bu da sınıflı toplumların ilk habercisi oldu. Ve ÖZEL MÜLKİYET ortaya çıktı.

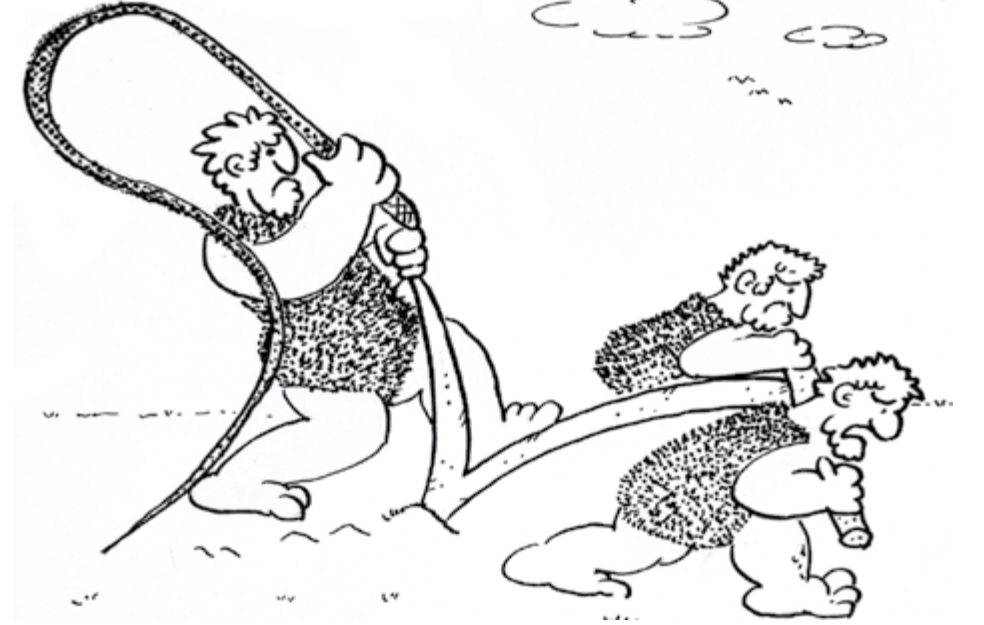
**DAHA ÇOK TOPRAK
DAHA ÇOK ARAÇ
DAHA ÇOK TOPRAK
DAHA ÇOK ARAÇ
SAHİBİ OLMAK
İSTEYENLER**

Daha çok toprak, daha çok araç, daha çok ürün sahibi olmak isteyenler daha çok insanı kendisi için, boğaz tokluğuna ve zorla çalıştırmak isteyince savaşlar başladı.

Böylece fazla ürünlerin eşitsiz ve adaletsiz dağılımı, DEĞİŞ TOKUŞ'u başlandı.

İnsanlar, daha çok toprak, daha çok ürün için savaşılmaya başladılar.

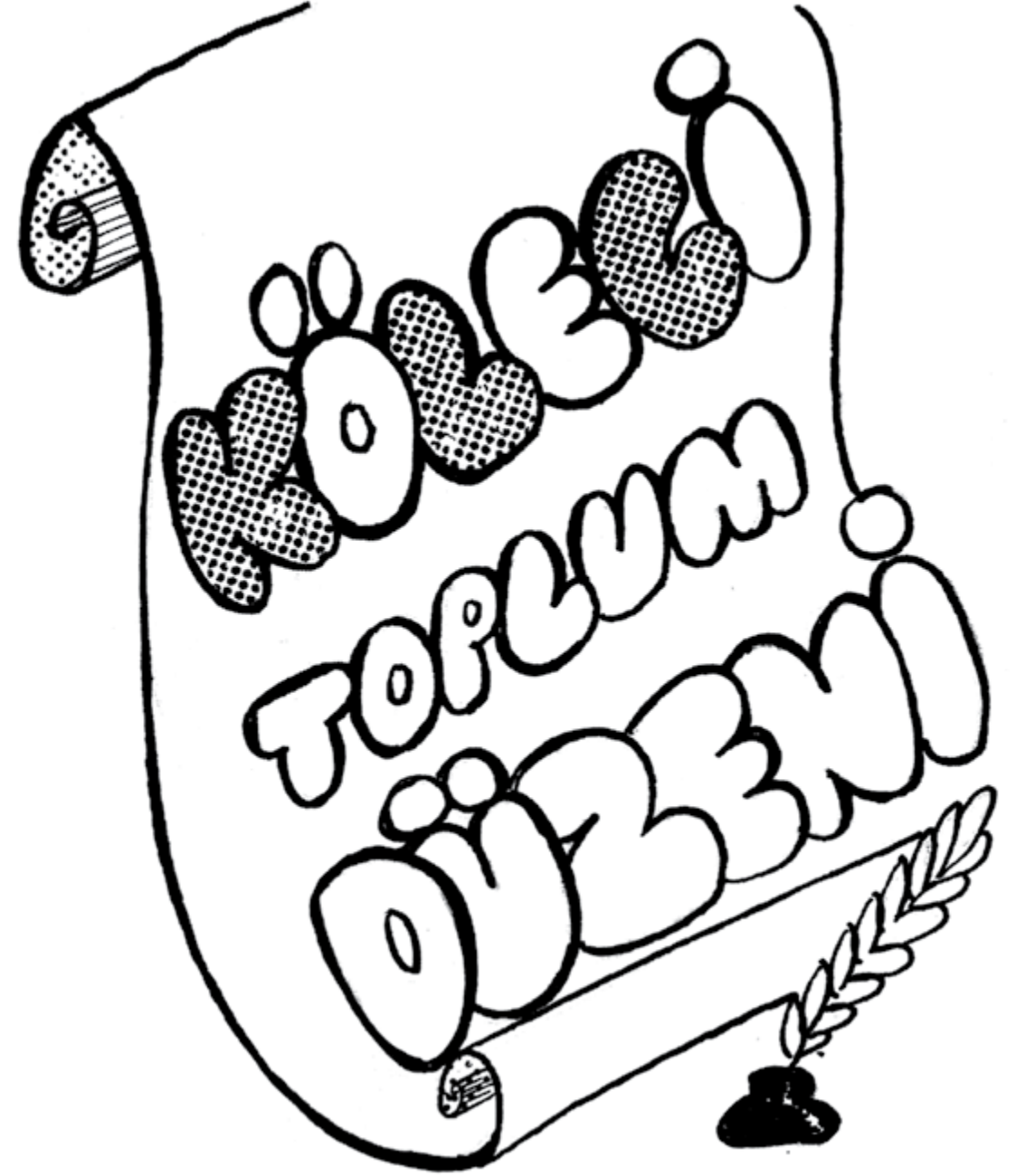

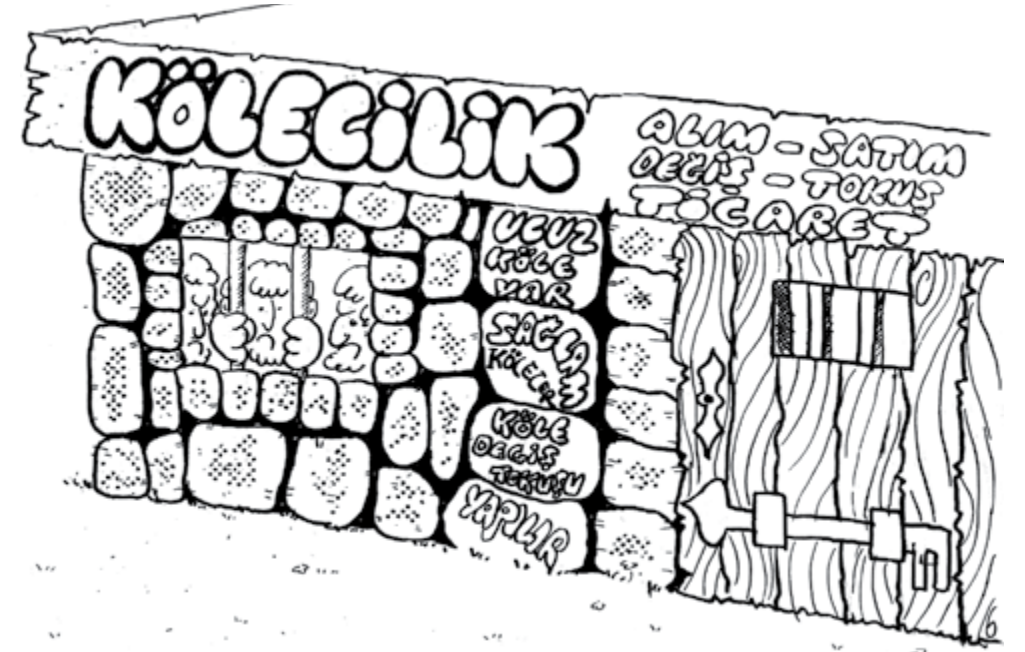
Bu savaşlar sonunda toprağını kaybeden aile ve kabilelerin insanları köle durumuna getirilerek boğaz tokluğuna çalıştırılmaya başladılar. Böylece toplumda sınıflar ortaya çıktı.

Ve insanlık tarihi zorunlu olarak sınıflı KÖLECİ TOPLUM DÜZENİ'ne geçiverdi.

VE İNSANLIK
TARİHİNE
ZORUNLU
OLARAK
KÖLECİ
TOPLUM
DÜZENİNE
GEÇİVERDİ

İnsanlık tarihinin KÖLECİ TOPLUM DÜZENİ safhasında köleler ALINIP-SATILMAYA, DEĞİŞ TOKUŞ edilmeye başlandı. Sırf köle edinmek amacıyla SAVAŞLAR yapılır oldu.

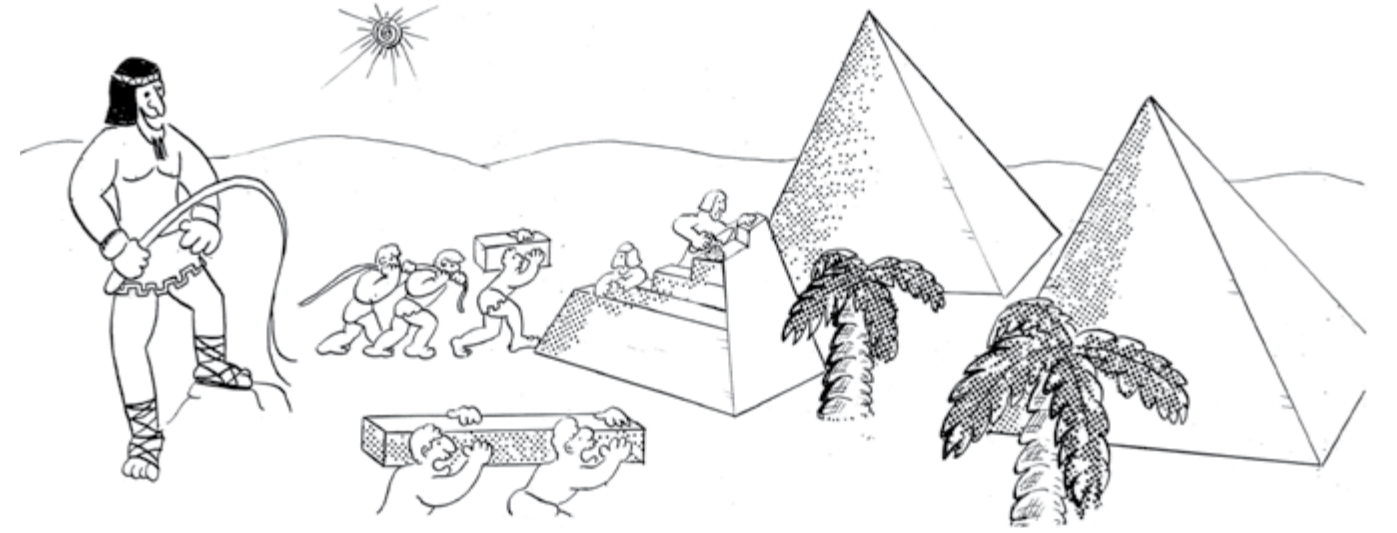
Toplum, insanlık tarihinde ilk defa sömüren köle sahipleri ile sömürülen köleler olmak üzere sınıflara ayrıldı.

Köle sahipleri sömürü ilişkisinin nasıl yürütüleceğini düzenleyen yasalar hazırladılar. Tarihte ilk devletler bu dönemde kuruldu.

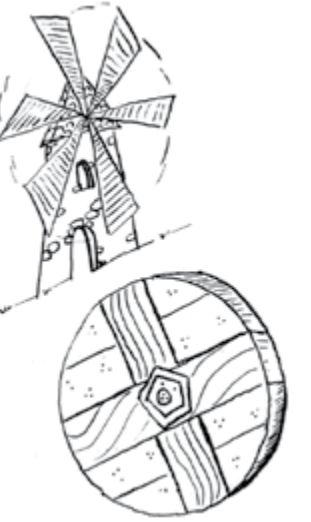
ilk
DEVLET
DEVLET
DEVLET
KURULDU

Bir lokma karşılığında gece gündüz demeden, kırbaç zoruyla çalıştırılan köleler üretim yapıyor ve elde edilen ürün miktarını eskiye göre artırıyorlardı. Kölelerin ürettikleri ürünlere el koyan efendiler aşırı zenginleşiyor; bütün zenginlikleri yaratan köleler ise ahırlarda hayvanlarla beraber yaşamaya zorlanıyorlardı.

Bu efendi-köle ilişkisine dayalı üretim düzeninde, kölelerin daha verimli çalışması, yeni teknikler bulmaya özenmesi bir yana, kölelerin normal çalışmaları için bile hiçbir neden yoktu.

Oysa yeni icat edilen aletleri kullanarak üretimi artırmak için kölelerden daha hünerli, çalışmaya daha istekli insanlar gerekiyordu.

Karın tokluğuna, kırbaç altında çalıştırılan köleler zamanla bu vahşi sömürüye isyan ettiler. Köle ayaklanmaları yayıldı. Kimi köleler dağlara doğru kaçarken, kimileriye kullandıkları üretim aletlerini parçalamaya başladılar.

KÖLELERİN İSYANLARI
KÖLE BULMAK İÇİN
YAPILAN **SAVAŞ** LARIN
MASRAFI VE YIKIMI
SEFALETİN SEBEP OLDUĞU
NÜFUS KAYBI
GİBİ NE?..DENLER

Kölelerin isyanları, köle bulmak için yapılan savaşların masrafı ve yıkımı, sefaletin sebep olduğu nüfus kaybı gibi nedenler üretimin daha da düşmesine, elde edilen ürünlerin ve zenginliklerin heba olmasına yol açtı. Bunlar, ticaretin ve her türlü zanaatın gelişmesini zorlaştırdı.

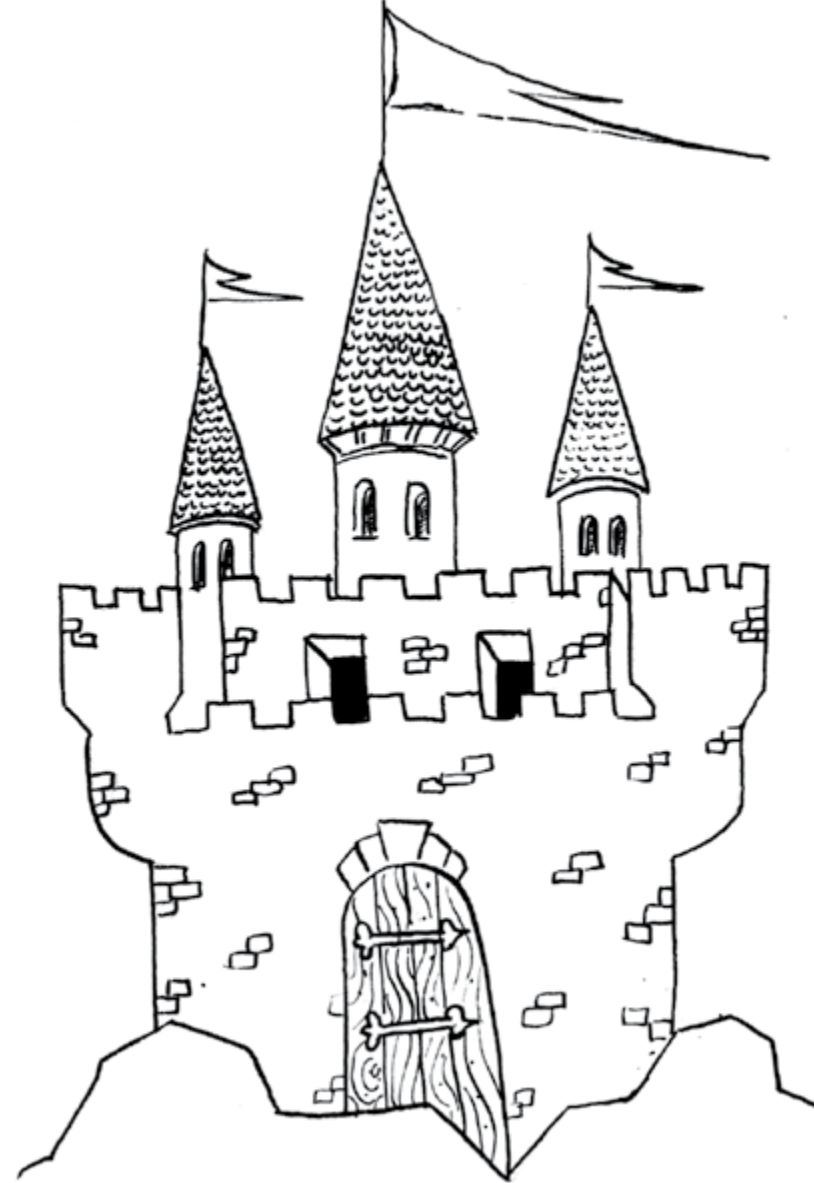
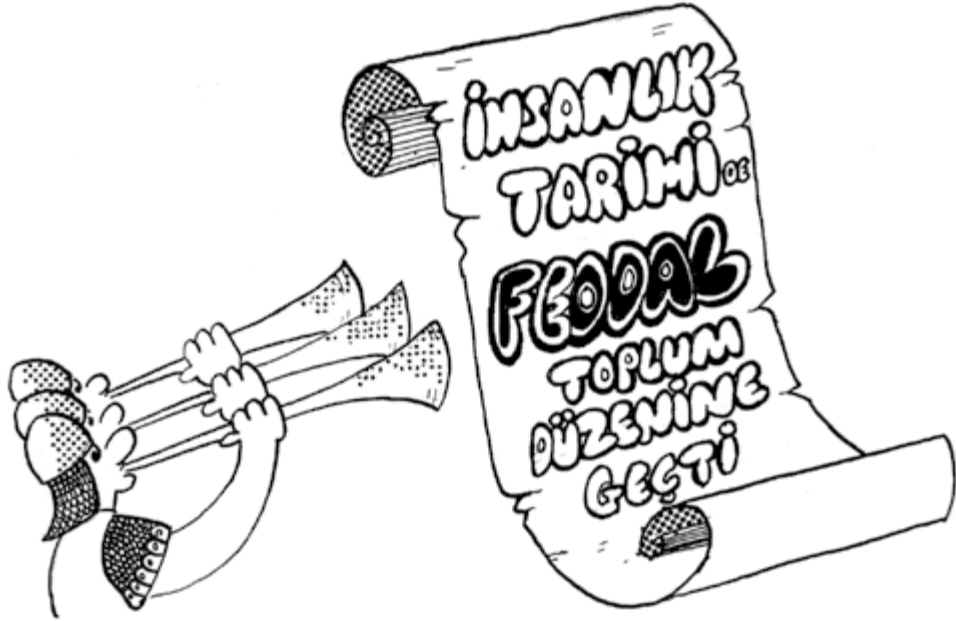

Efendiler, ellerindeki devlet kurumlarından ve yasalardan aldıkları güce rağmen köleleri eskisi gibi zorla çalıştıramaz oldular. Zora başvurmak faydadan çok zarar getiriyordu.

ÜRETİMİ HIÇ BİR GÜÇ
ARTIRAMAYINCA
KÖLE MÜLKİYETİNE
DAYALI ÜRETİM BİÇİMİNİN
DEĞİŞMESİ
ZORUNLU OLUYOR...

Üretimin gelişmesini engelleyen efendi-köle ilişkisi değişmek zorundaydı. Böyle bir ilişki ile üretimin artması, toplumun gelişmesi mümkün değildi. EFENDİ-KÖLE ilişkilerinin değişmesi ve yeni üretim biçimlerine geçilmesi zorunlu idi. Bunlar, üretimi ve üretim araçlarını geliştirecek ilişki ve biçimler olmalıydı.

Ve insanlık tarihinde yeni bir toplum biçimine geçiş başladı. EFENDİ-KÖLE ilişkisi adım adım ortadan kalktı. Bu yeni toplum biçimi FEODAL TOPLUM düzeniydi.

SONRA UZAKLIK BİR İSTEĞİM OZAMA VAR
 KÖLE BENDEN HABERİZ
 TOPRAĞINDAN AYRILMAYIN
 AYRICA BEN İSTEREM
 KÖLEYİ
 TOPRAĞIYLA BERAHER
 ALIP SATABILIRIM
 EM!... BY KADARENKOR
 BENİNDE HARKIM
 OLSUN

Ama "özgürleşen köleler", kendilerine gösterilen toprağı derebeyinin izni olmadan terk edemezlerdi; üstelik bu topraklar onları işleyen kölelerle birlikte alınıp satılabilirdi.

Böylece insanlık tarihinde ikinci sınıflı toplum düzeni kuruldu. Bir tarafta büyük toprak sahibi DEREBEYLERİ sömürücü sınıfı, diğer yanda da TOPRAK KÖLELERİ sömürülen sınıfı oluşturuyordu. Yasalar bu yeni duruma göre yeniden yazıldı. Devlet derebeylerin eline geçti.

İNSANLIK TARİHİNDE
 2.
 SINIFLI TOPLUM DÜZENİ
 KURULDU!...

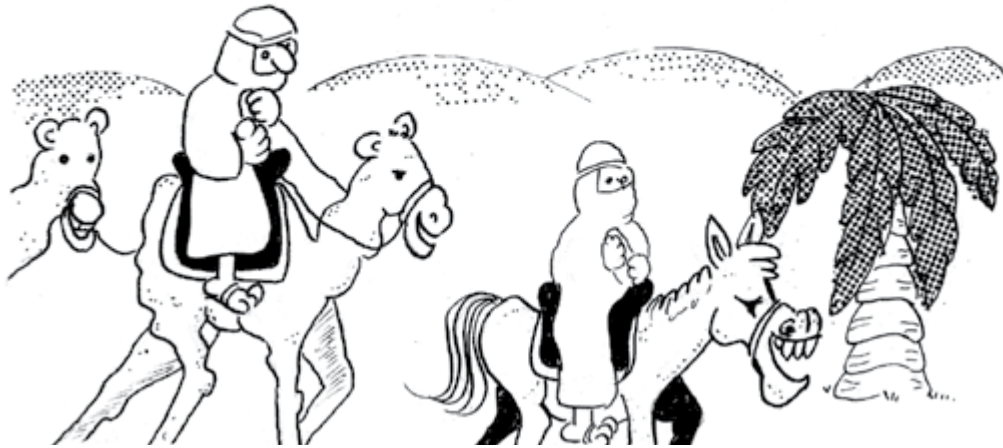
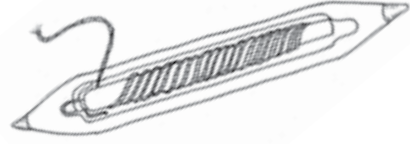
Üretim arttı, üretim araçları gelişti. Üretim araçları gelişince üretim daha çok arttı. Demircilik, dericilik, marangozluk gibi el sanatları gelişti ve yaygınlaştı. Zamanla, zanaatkârlık iyice ilerledi.

Üretici güçlerin yani işçilerin ve araçların gelişmesiyle birlikte, birkaç kişinin çalıştığı işletmeler ortaya çıktı. Ürünlerin çeşidi ve niteliği arttı. Tarımsal üretim bollaştı.

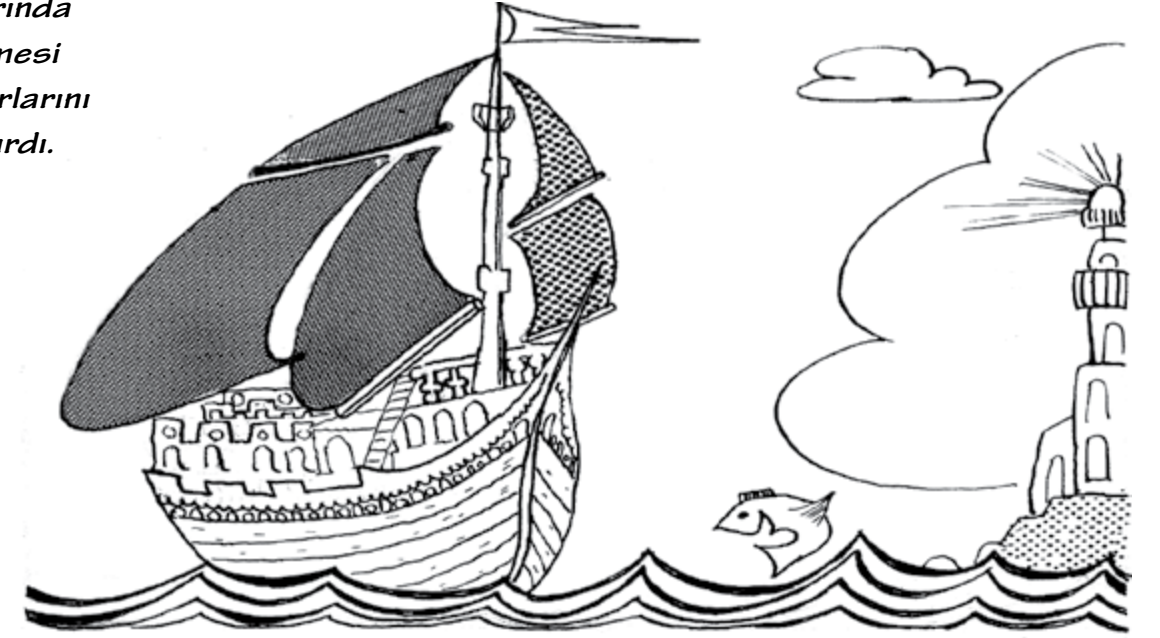

Tekniğin gelişmesi; pusula, asansör, su tulumbası vb. araçların bulunması, ürün çeşidinin çoğalması, elde edilen ürün miktarının artması ile...

... üretim yapmayan fakat üretilen malları başka başka ülkelere götürüp fazla fiyatla satarak KAR elde eden tüccarlar ortaya çıktı. Tüccarların elinde "fazla ürün" birikmeye ve fazla paraya yani servete dönüşmeye başladı.

Ulaşım araçlarında tekniğin gelişmesi tüccarların karlarını artırdıkça artırdı.

ULAŞIM ARAÇLARINDA TEKNIĞİN GELİŞMESİ TÜCCARLARIN KARLARINI ARTIRDI ...

Üretim yapmayan, yalnız tüccarlıkla uğraşan insanlarla, kendisi üretimde bilfiil çalışmayan, işçi çalıştıran küçük işletme sahiplerinden burjuva sınıfı doğdu. Böylece üretim yapmayan ticaretle uğraşan tüccarlar ve yanında işçi çalıştıran küçük işletme sahiplerinden oluşan yeni bir sınıf burjuva sınıfı doğmuş oldu.

Feodal düzende, toprak kölelerinin verimi artırarak elde ettiği ürünün bir bölümü, beyin koyduğu vergiler nedeniyle yine derebeylere gitmeye başladı.

Bu durum, başta toprak köleleri olmak üzere tüm üreticilerin gelişimini ve dolayısıyla üretimin gelişimini engelledi.

Seyahat etme ve meslek değiştirme hakkının kısıtlı oluşu köylülerle zanaatkarların bilgi ve teknik değiş tokuşu yapmalarını önlüyordu.

Bu durum da tarımda ve küçük işletmelerde ürün artışının düşmesine yol açtı. Ticaret ise beyin iznine bağlı olması ve yüksek yolgeçti vergisi nedeniyle zorlaşıyor ve aksıyordu.

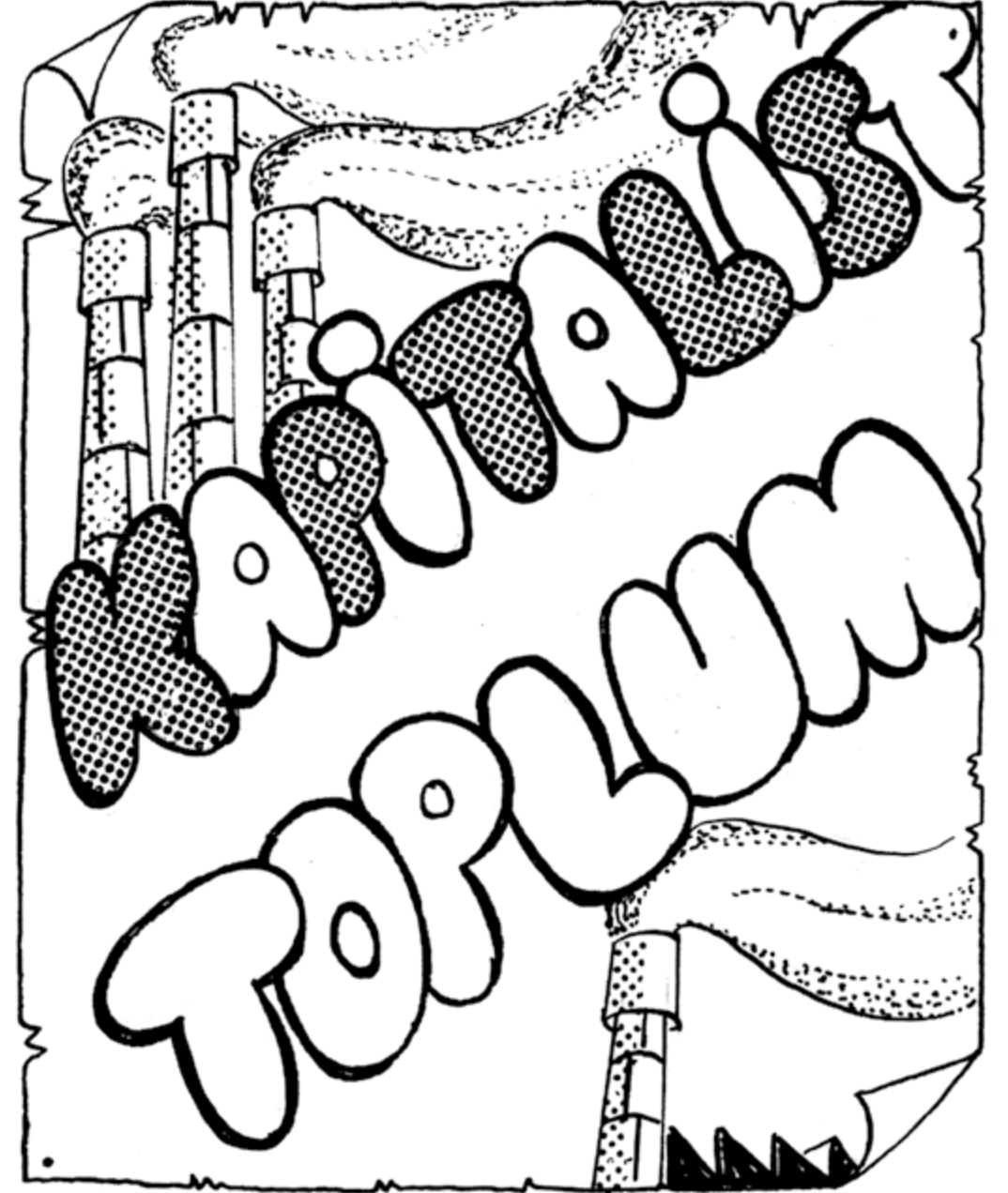
Tarih sahnesine hak, adalet, özgürlük isteğiyle çıkan burjuvalar; köylüleri, zanaatkarları ve yeni yeni yeşeren işçileri de yanına alarak derebeylerin şatolarını top ve gülleleriyle dövmeye başladı. Burjuva devrimi, feodal düzende büyük topraklara sahip olan kiliselerin ekonomik ve inanç sömürüsüne de son verdi.

ZANAATKÂRLARIN ve KÖYLÜLERİN DESTEĞİNDE
YARARLANAN BURJUVALAR
KURALLARI DEREBEYİNİN EGEMENLİĞİNE
BOYUN EĞMEK
TOPRAĞA BAĞLI KALMAK OLAN
BU KATI MÜLKİYET-ÜRETİM ve İNSAN
İLİŞKİLERİNİN DEĞİŞMESİNİ SAĞLADI

Zanaatkârların ve köylülerin desteğinden yararlanan burjuvalar, derebeylerinin egemenliğine, toprağa bağımlılığa isyan ettiler. Bu katı mülkiyet, üretim ve insan ilişkilerinin değişmesini sağladı. DEREBEYİ-KÖYLÜ ilişkisi toplumun gelişmesini engelliyordu. Yeni bir üretim biçiminin kurulmasıyla, üretimi yapan güçlerin gelişmesi kaçınılmaz olmuştu.

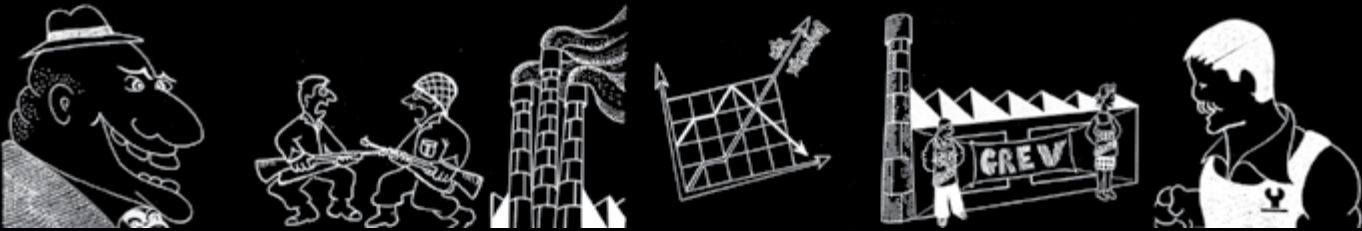
Ve insanlık tarihi de zorunlu olarak KAPİTALİST TOPLUM düzenine geçti.

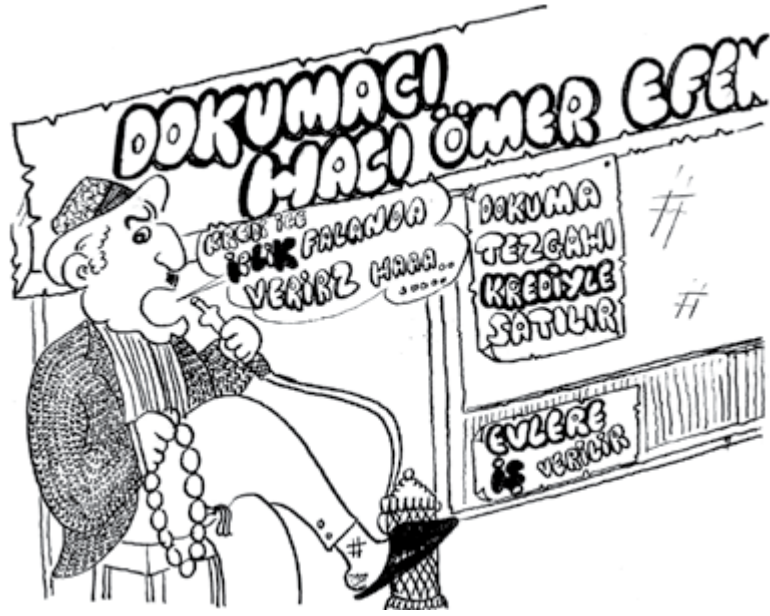
VE İNSANLIK
TARİHİ DE
ZORUNLU
OLARAK
KAPİTALİST
TOPLUM
DÜZENİNE
GEÇTİ

Bey-toprak kölesi ilişkisi ve derebeylik düzeninin yıkılmasından sonra üretici köylüler hareket ve seyahat özgürlüğü kazandılar. Diledikleri işlerde ve yerlerde çalışma olanağına kavuştular. Ticaret yolları beylerin iznine bağlı olmaktan kurtuldu.

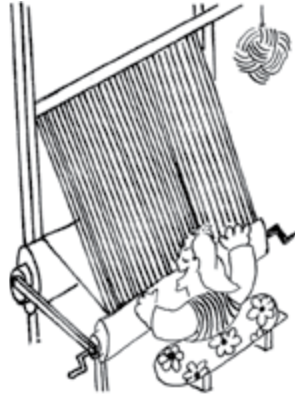

Ticaretle zenginleşmiş burjuvalar, mal alıp sattıkları küçük zanaatkâr ve köylülere, hammadde veya ödünç para sağlama karşılığında, istedikleri özellik ve miktarda mal ürettirmeye başladılar.

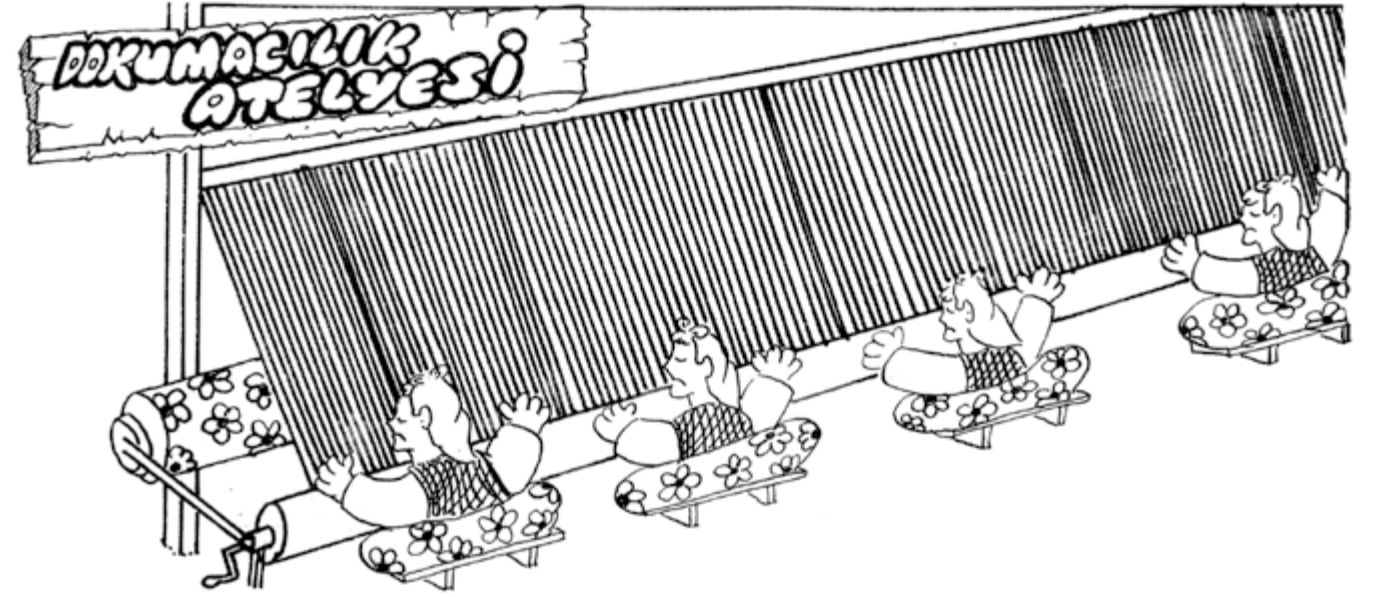
Daha da zenginleşme arzusunda ki burjuvalar, mal üretimini ve satışını hızlandırmak istiyorlardı.

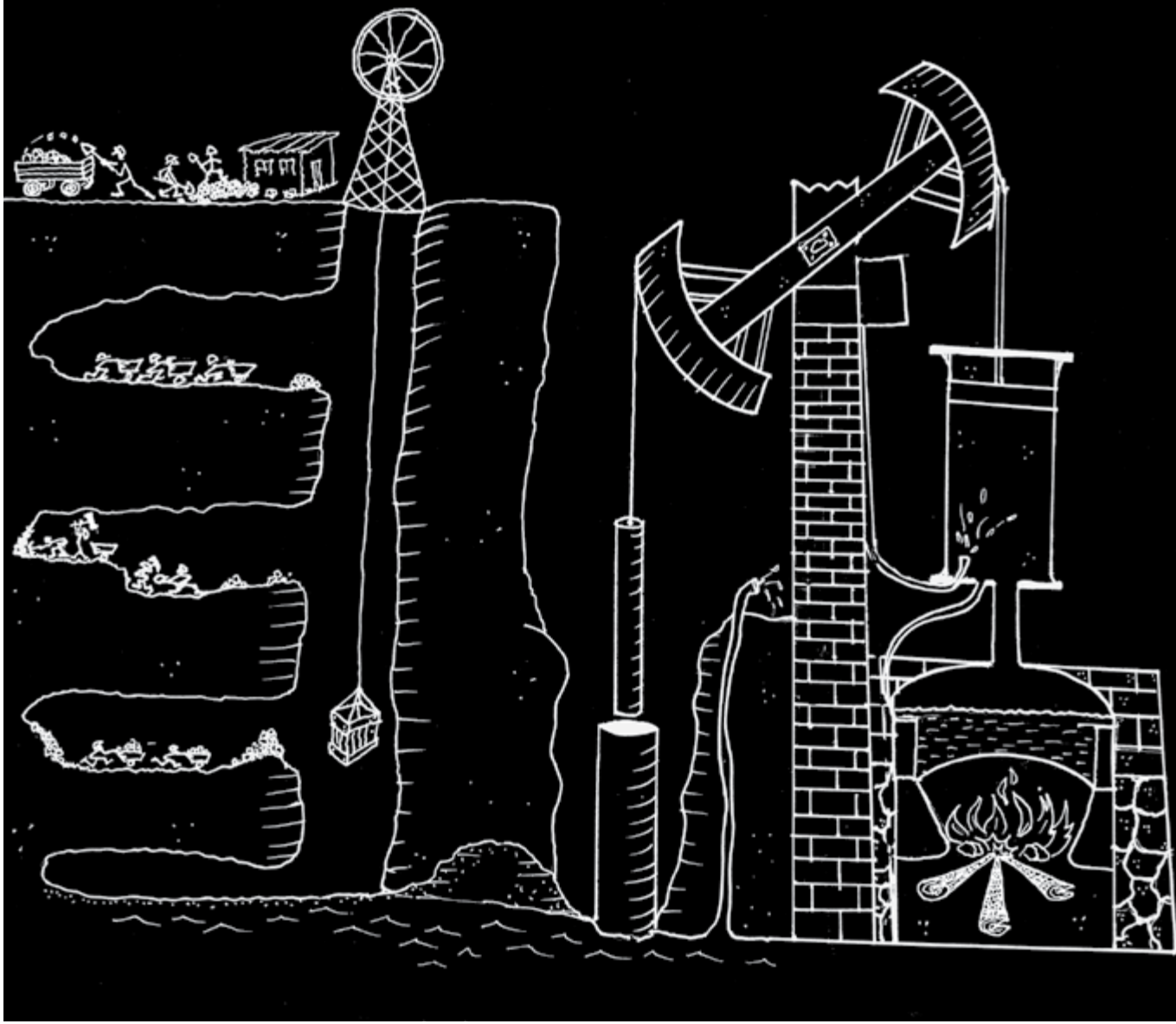
Burjuvalar üreticilere pamuk sağlayıp çok düşük bir işçilik ücreti ödüyor, meydana getirilen bez ürünlerini yüksek fiyata satıyorlardı. Onlar bunun gibi yollarla iyice zenginleşirken, köylüler işçileşiyordu. Evlere pamuk dağıtarak ev tezgâhlarında bez üretimi yaptırmak, sonra da bezlere el koyup yüksek fiyatla satmak, buna karşılık üreticiye az bir işçilik ücreti ödemek gibi yolları kullanan burjuvalar zenginleşti.

EVLERE PAMUK VE İPLİK DAĞITILIR BEZ ÜRETİMİ YAPTIRILIR TABİİ... KÜ... BENİM TAKRİRİME GEREĞİM MÜNASİP BİR ÇEŞİT

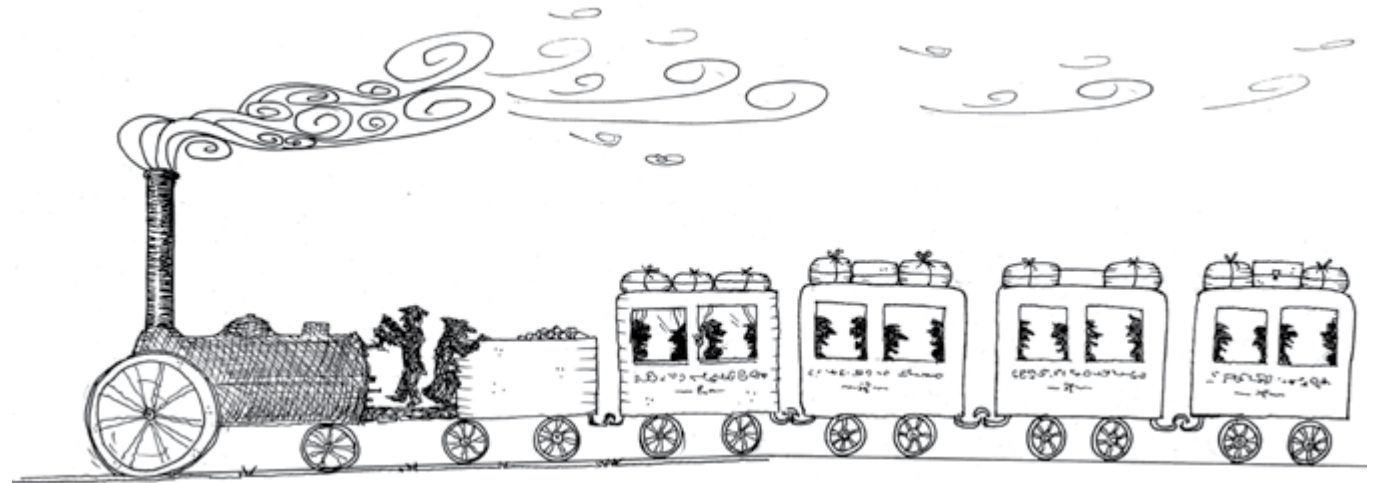
Üretimde verimliliği artırmak için evlerdeki üreticileri tezgâhları ile birlikte atölyelerde toplamaya başladılar.

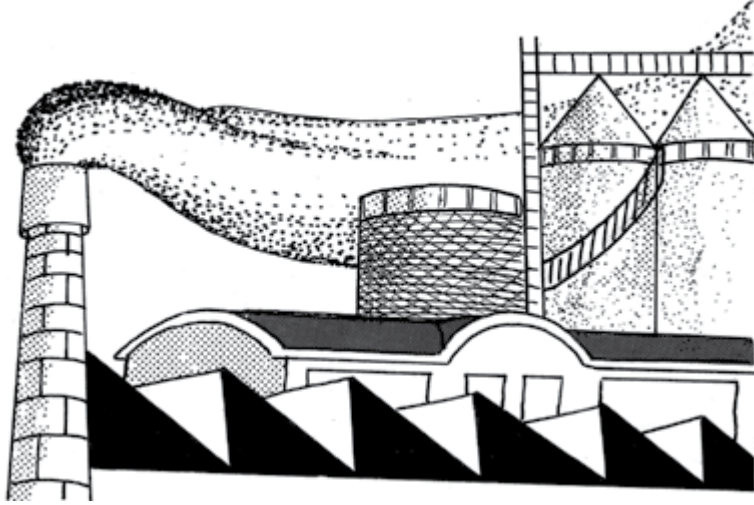
Ve buhar makinasının icadıyla sanayi devrimi gerekleŒmiŒ oldu.

*Buharın sanayide, ulaŒımda kullanılmasıyla üretim ve ticaret arttı.
Burjuvalar ve tüccarlar servetlerine servet kattılar.*

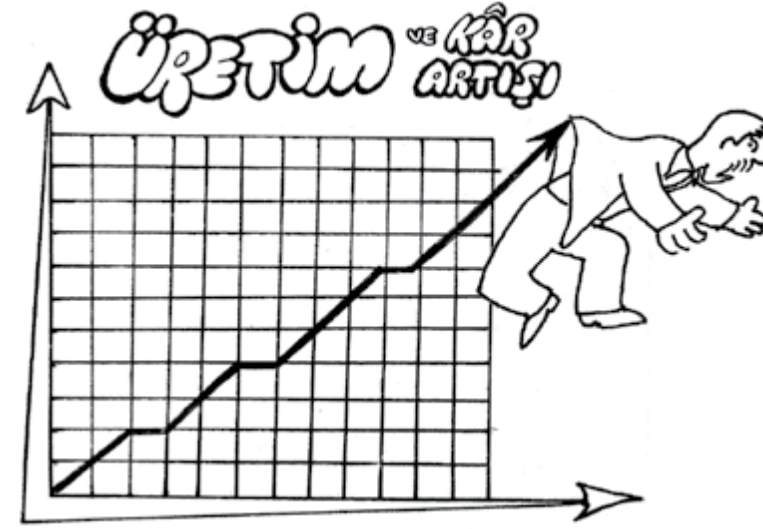

DAHA ÇOK KAR İSTEĞİ
+
REKABET
+
YENİ TEKNİKLERİN GELİŞİMİ
+
DAHA ÇOK ÜRETİM
+
ARTAN SÖMÜRÜ

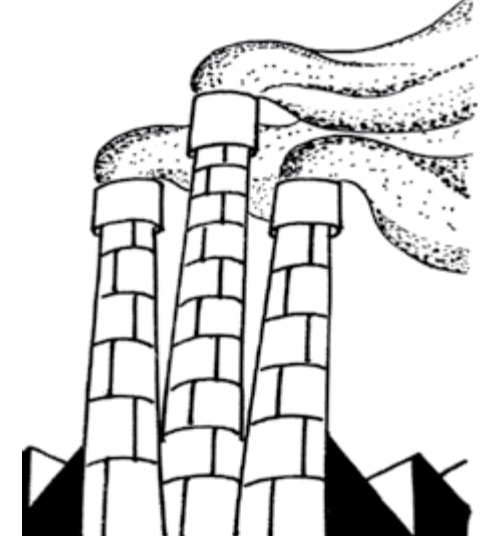

Daha çok kar isteği ve burjuvalar arasındaki REKABET, YENİ TEKNİKLERİN GELİŞMESİ ve DAHA ÇOK ÜRETİM talebi fabrikaların ortaya çıkmasına sebep oldu.

Artık ücret karşılığı üretim yapan işçilerle, fabrikaların ve makinaların, yani üretim araçlarının sahibi burjuvalar, yani kapitalistler ortaya çıkmıştı.

İşbölümünün gelişmesi üretimi hızlandırdı, kapitalistlerin KAR'larını artırdı.

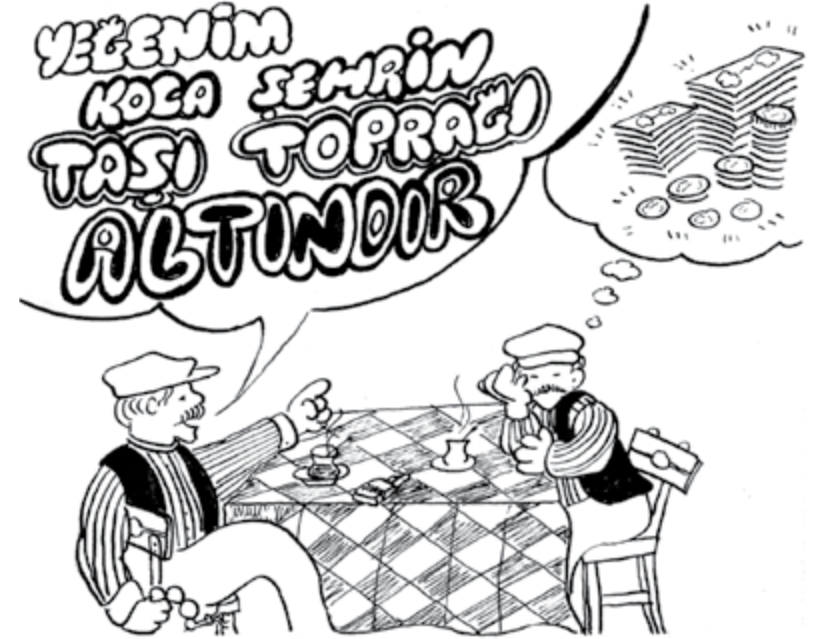
Fabrika üstüne fabrika açan sanayiciler...

Böylece yeni bir sınıflı toplum düzeni, KAPİTALİZM kuruldu. Bu düzenin sömürücü sınıfını sanayinin, ticaretin ve bankaların sahibi KAPİTALİSTLER...

Sömürülen sınıfını ise İŞÇİLER oluşturuyordu.

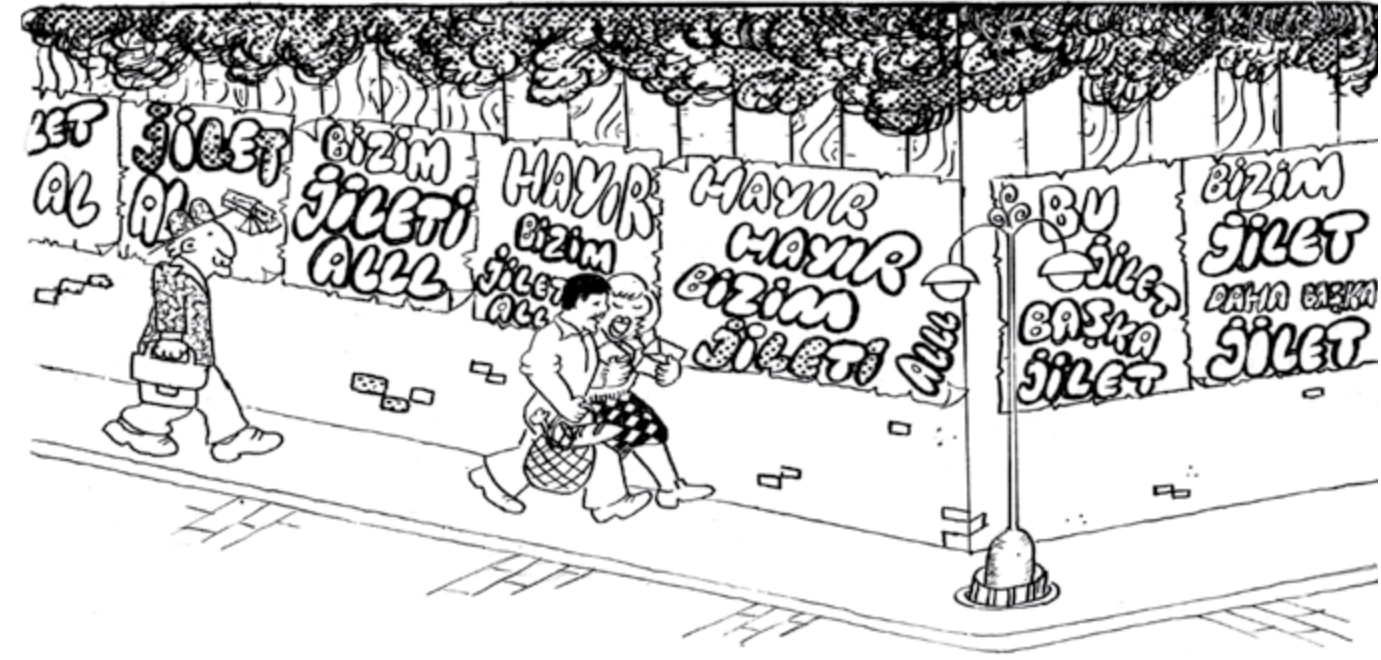

...ticaret yoluyla, baskıyla yoksullaştırdıkları, toprağınan söktükleri köylüleri "taşı toprağı altın şehir" propagandaları ile fabrikaların bulunduğu kentlere getirip kadın, yaşlı, çocuk demeden fabrikalarda çalıştırıyorlardı.

DAHA ÇOK ÜRETİM
DAHA ÇOK PARA
DAHA ÇOK PARA
DAHA ÇOK ÜRETİM

Kapitalistler daha çok üretim yaptırarak daha çok para kazanmak için, üretimi artıracak aletlerden, makinalardan alabildiğine yararlandılar.

Bu arada, sanayici kapitalistler arasında, mallarını satmak için alabildiğine bir rekabet baş gösterdi.

Daha gelişmiş teknik, daha gelişmiş makineler kullanarak daha hızlı, daha ucuz mal üretenler ve tabii ki işçiyi daha ucuza çalıştıranlar daha çok mal satıyorlardı.

Daha çok kar eden, yani daha çok sömüren kapitalistler, küçükleri yutarak büyüdüler. Onlarca fabrikanın sahibi olduğu için iyice zenginleşen rakiplerini yutarak devleşen TEKELCİ KAPİTALİSTLER ortaya çıktı.

İyice zenginleşen az sayıda kapitaliste karşılık...

...sayıları her gün biraz daha artan geniş bir işçi kitlesi kazandığı ücretle ancak kıt kanaat yaşamını sürdürmeye uğraşıyordu.

Bu durumu değiştirmek isteyen işçiler...

SENDİKA KONFEDERASYON

SİYASAL ÖNCÜ

*...birleşip örgütlenerek ücretlerini artırmaya,
çalışma saatlerini azaltmaya çalıştılar.*

Grevler, iş bırakmalar başladı. Daha çok üretmenin bu düzende kendilerine yeni bir şey sağlamadığını anlamış olduklarından...

... işçiler bu düzen değişmelidir demeye başladı.

Tekelcileşen bir avuç kapitalist artık aralarında rekabet edip fiyatları düşürecek yerde, aynı mali üreten bir veya birkaç firma olarak aralarında anlaşıyor...

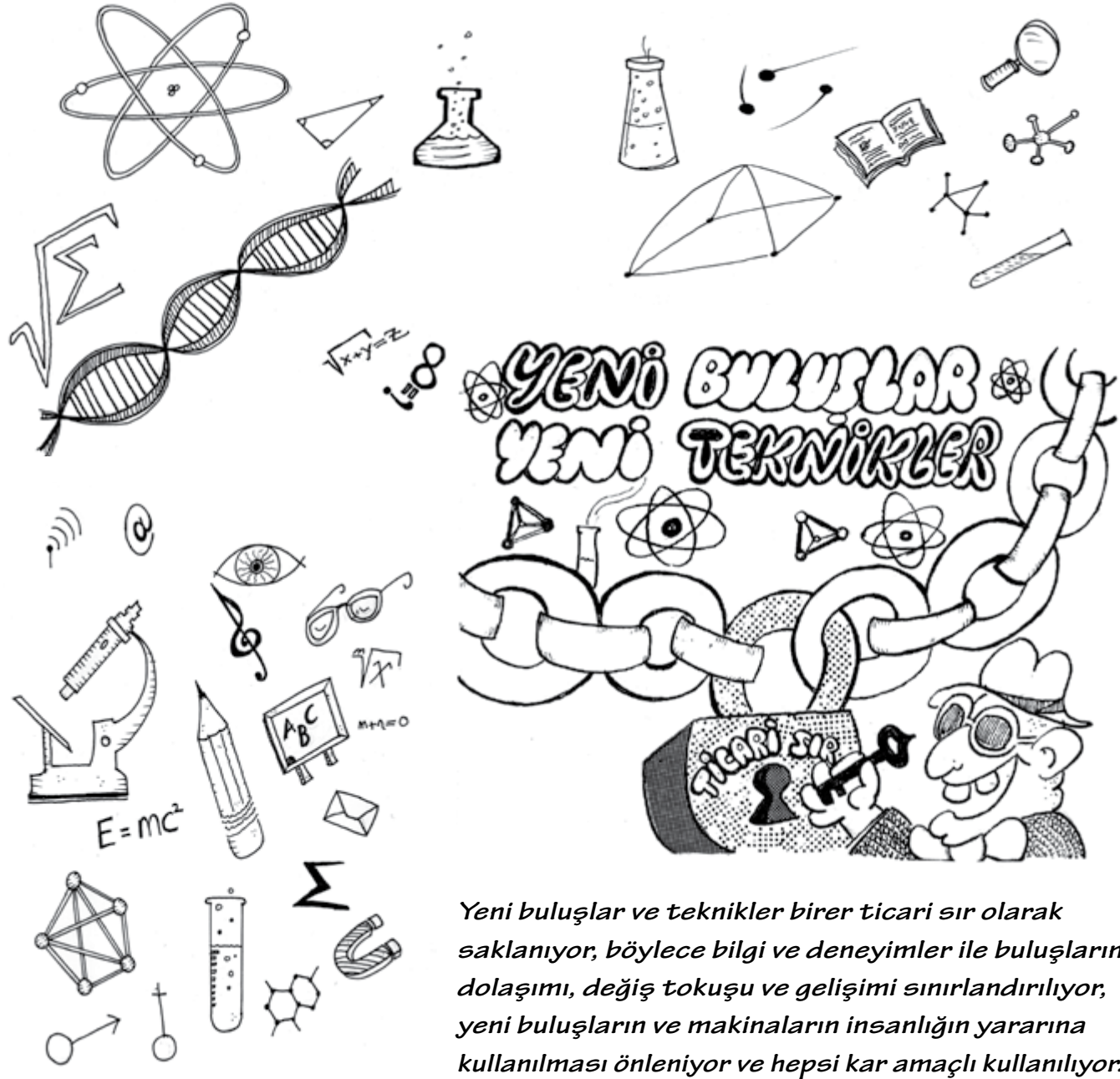

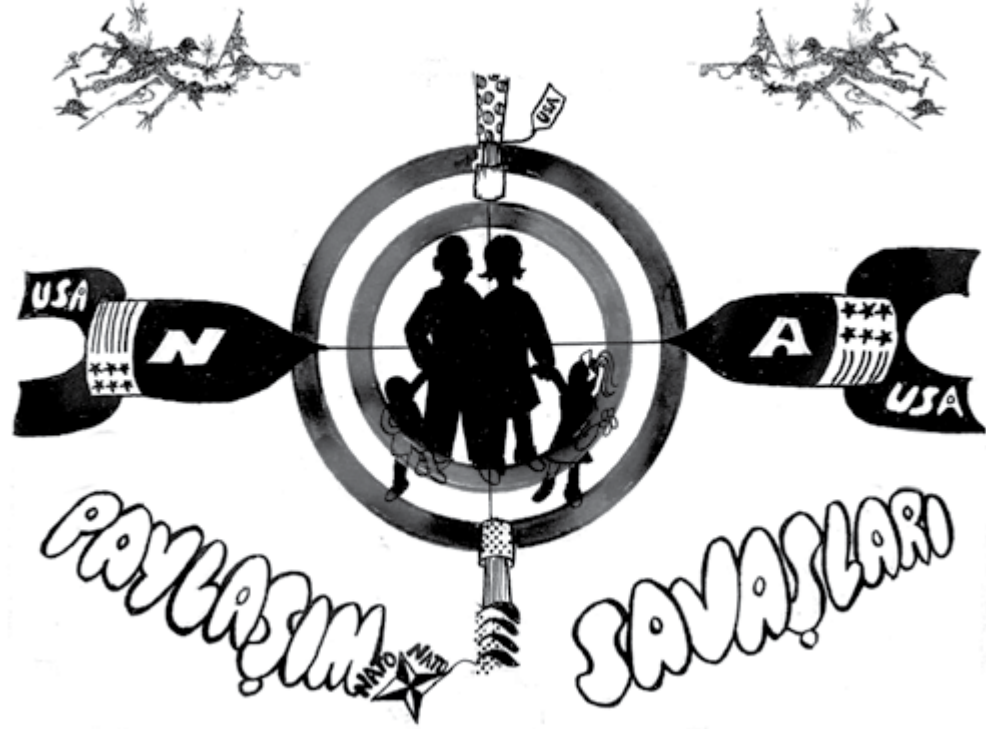
...daha çok kar etmek için bir araya gelen kapitalistler ortaklaşarak kartelleri ve tröstleri oluşturuyor...

TRÖST

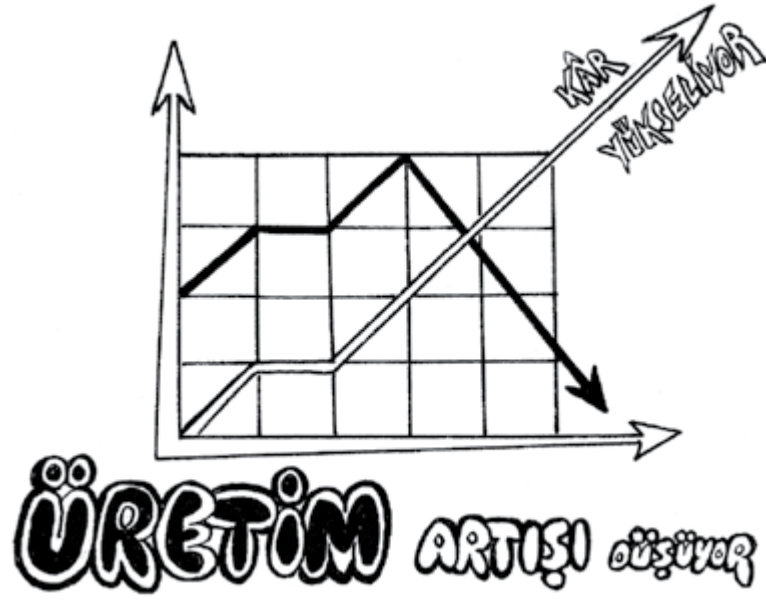
... mallarını pahalıya satıyorlar. Bunu sağlamak için de gerekirse üretimi düşürüyorlar.

Bu silahların pazarlanması için savaşlar çıkarıldı. NATO gibi saldırgan savaş birlikleri kuruldu.

Artık günümüzde, tekniğin ve makinaların gelişimi, kapitalistlerin kar hırsına bağımlı hale getirilmiş durumda.

Kapitalistlere “FABRİKA BENİM DEĞİL Mİ, İSTER ÇİKLET ÜRETİRİM, İSTER TRAKTÖR”, “İSTER İLAÇ ÜRETİRİM, İSTER SİLAH” deme hakkını veren ise fabrikaların, çiftliklerin ve maden ocaklarının özel mülkiyetiydi.

FABRİKA BENİM
DEĞİL Mİ? EFENDİM
İSTER ÇİKLET
ÜRETİRİM
İSTER TRAKTÖR
EFENDİM

BU FABRİKA BENİM AMA
BİR TÜRLÜ
KARIMI
ARTIRAMIYORUM

Artık kapitalist üretim ve mülkiyet düzeni, üretimin ve üretici güçlerin gelişmesine engel, toplumun ilerlemesine ayak bağı oluyor.

BU FABRİKA BENİM
AMA
KARIMI
NASIL
ARTIRABİLİRİM

Ve kapitalizm artık giderek dünyayı sınırsızca sömüren küreselleşme adı altında emperyalizme dönüşüyor.

**ÇALIŞ... ÇALIŞ
ÖZGİSİZLİK
YOK...**

Diğer üretim-mülkiyet ilişkileri gibi, kapitalist üretim biçimi de çağını doldurdu.

Makinenin basit bir dişlisine dönüştürülen işçiler, üretime ve kendi emeğine yabancılaştırılıyor. Üretimi artırmak için işçileri şevkle çalıştıramıyorlar.

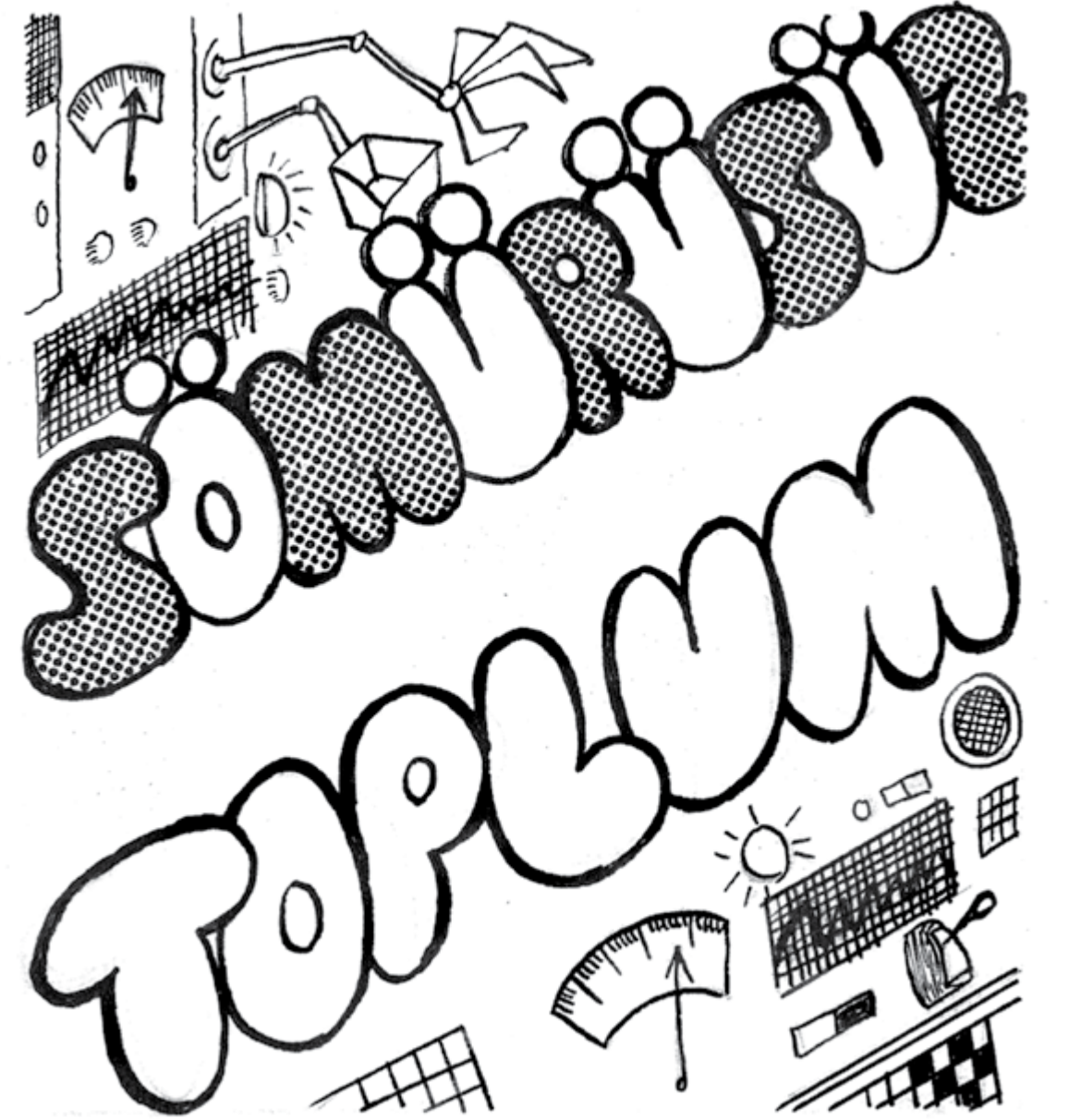
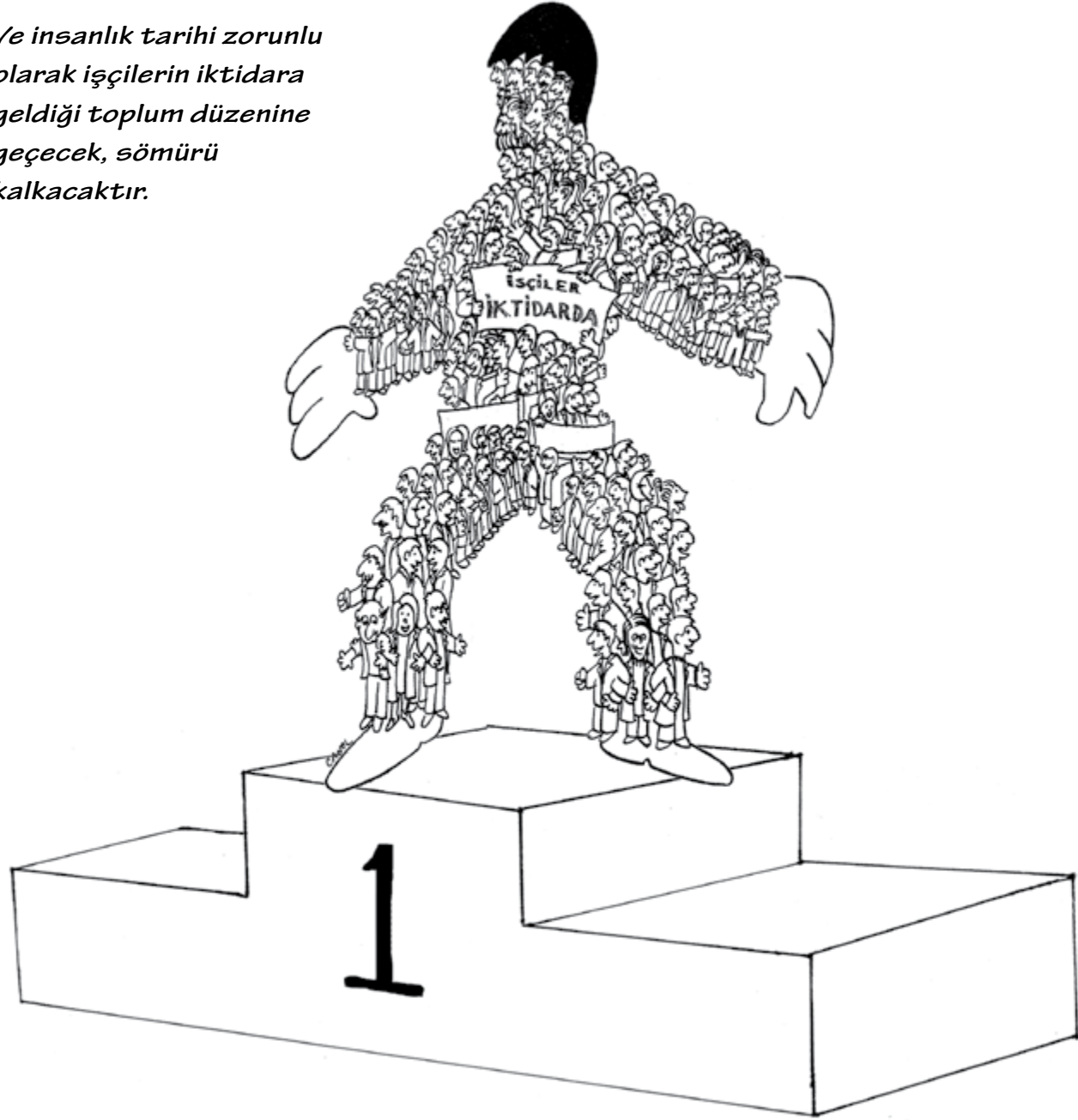
Diğer Üretim-Mülkiyet ilişkileri gibi
KAPİTALİST ÜRETİM biçiminin
KAÇINILMAZ OLARAK YERİNİ
YENİ BİR TOPLUM DÜZENİNE
ÜRETİCİ GÜÇLERİ VE ÜRETİMİ GELİŞTİRECEK
BAŞKA BİR ÜRETİM-MÜLKİYET İLİŞKİSİNE ZAMANI
BRAKMA GELMİŞTİR

Ve diğer üretim mülkiyet ilişkileri gibi kapitalist üretim biçiminin de kaçınılmaz olarak yerini yeni bir toplum düzenine bırakma zamanı geliyor.

Kapitalizmin, yerini üretici güçlerin önündeki engelleri kaldıracak, yeni bir toplum düzenine bırakma zamanı kaçınılmaz olarak gelmiştir. Yeni üretim-mülkiyet ilişkisi fabrikaların, çiftliklerin, yeni üretim araçlarının özel mülkiyetten çıkarılıp toplumun malı yapılarak, işçi ve emekçilerin yönetimine devredilmesine dayanacaktı.

Ve insanlık tarihi zorunlu olarak işçilerin iktidara geldiği toplum düzenine geçecek, sömürü kalkacaktır.

ÜRETEN ve YÖNETEN
BİZİZ

DEVLET
MADEN
OCAĞI

ÜRETEN VE YÖNETEN
BİZİZ...

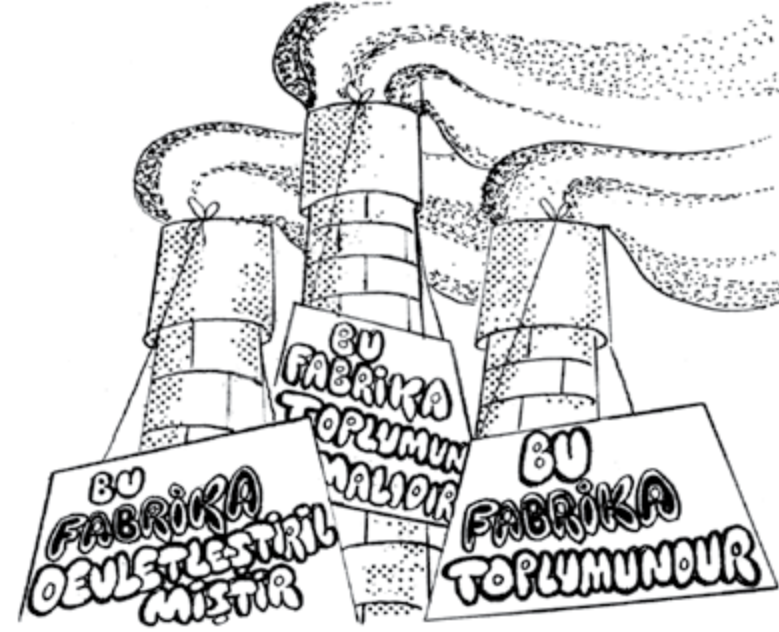

Son sınıflı toplum düzeni olan
KAPİTALİZM yıkılıp yerini işçilerin
iktidarına, yani SÖMÜRÜSÜZ
TOPLUMA bıraktığında, üreten de
yöneten de biziz, diyen işçiler ve
emekçiler İKTİDAR'dır.

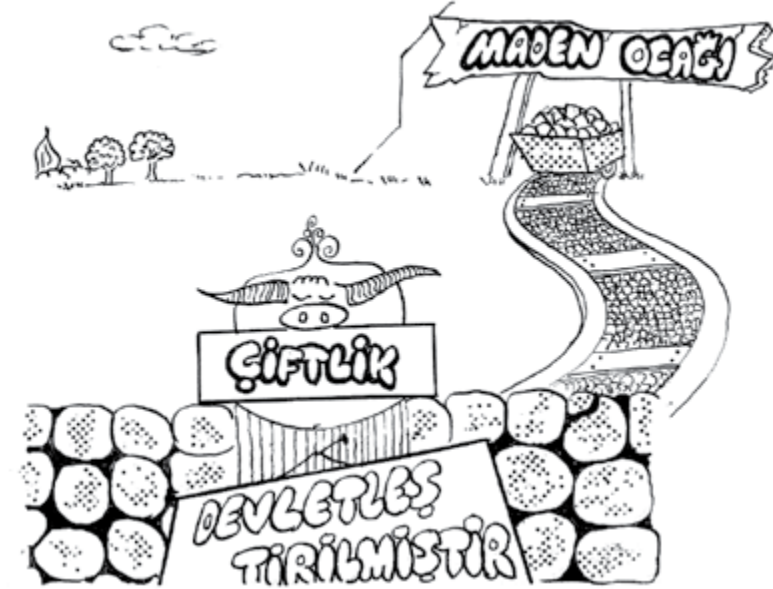
İKTİDAR
İŞÇİLER VE
EMEKLİLER VAR

DEVLET
İŞÇİ SINIFININ

Yönetimde işçiler ve emekçiler vardır.
İşçi sınıfı kendi DEVLETİNİ inşa edecektir.

Üretim-mülkiyet ilişkisi de:
Fabrikaların, çiftliklerin,
maden ocaklarının ve tüm
üretim araçlarının özel
mülkiyetten çıkarılıp toplumun
malı yapılmasına, yani
KAMULAŞTIRILMASINA
dayanacaktır.

BU
MADEN
OCAKLARI
BU
ÇİFTLİKLER
TOPLUMUN
MALIDIR

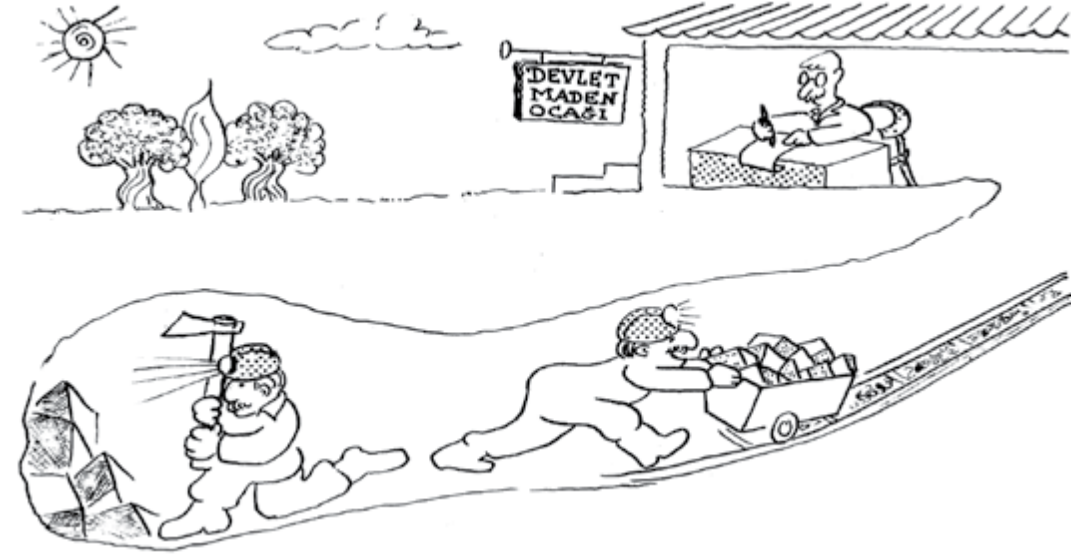
FABRİKALARIN MADENLERİN BANKA VE TİCARETİN

ÇİFTLİKLERİN KOOPERATİFLERİNİN

YÖNETİMİNİ İŞÇİLER VE EMEKÇİLERİNİDİR

Küçük toprak sahipleri
ve zanaatkarlar
kooperatiflerde
birleşecek, tarlalarda
üretim modern araçlarla
yapılacak, verimlilik
katlanarak artacaktır.

Fabrikaların,
madenlerin, çiftliklerin,
kooperatiflerin
yönetiminde işçiler ve
emekçiler bulunacaktır.

Sömürü
kalkacak, kafa
ile kol emeği
arasındaki
ücret farklılığı
azalarak
devam
edecek.

Çıkarları ortak olan işçiler, köylüler,
aydınlar harcadıkları emeğe
göre ücret alacak ve toplumsal
zenginliklerden faydalanacaklardır.

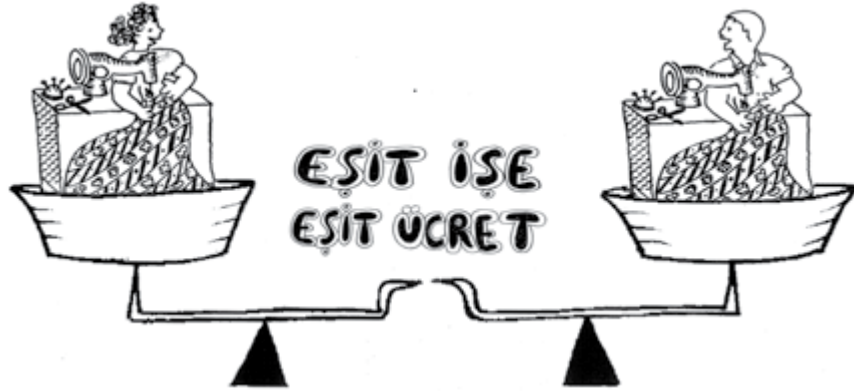

Herkes hem emekçi hem de toplumsal mülkün,
üretim araçlarının, fabrikaların, çiftliklerin,
madenlerin ortak sahibi olacaktır.

HERKESE EŞİT VE ÜCRETSİZ

Üretim bollaştığı ve ürünler hakça paylaşıldığı için, refah artacak; eğitim, sağlık, dinlenme ve tatil hakkı herkese eşit ve ücretsiz olacaktır.

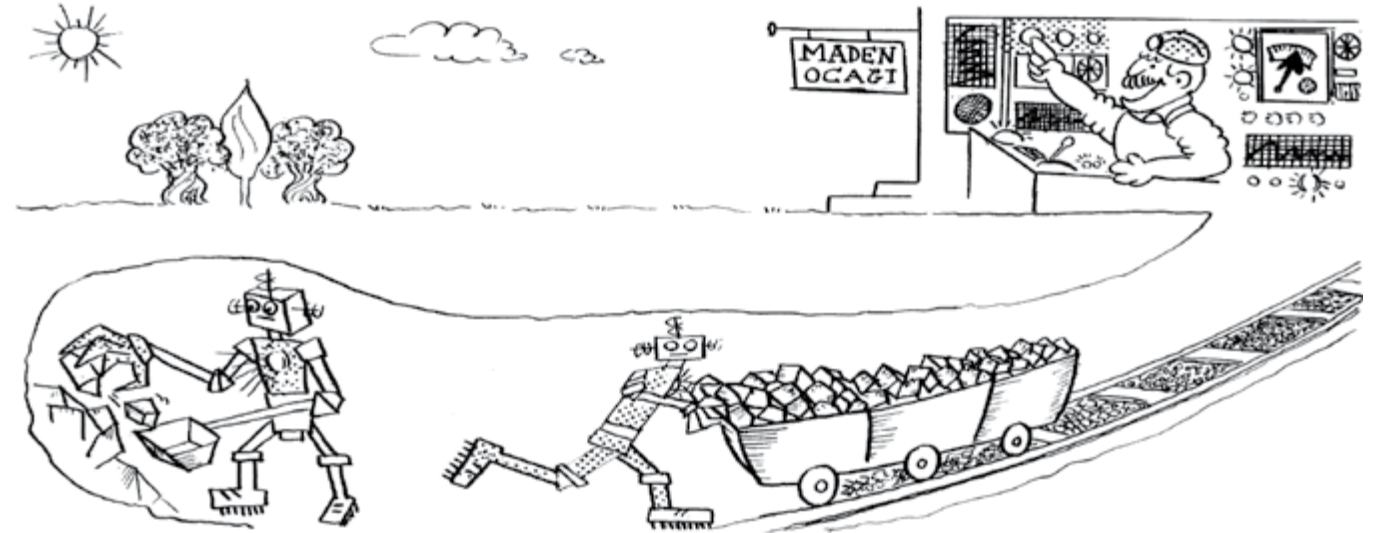

İnsanlar üretilen değerlerden tam olarak ve eşit şekilde faydalandıklarından üretimi artırmak için şevkle çalışacaklar.

ÜRETİM ARAÇLARININ GELİŞMESİ ile BİRLİKTE İNSAN BİLGİ HÜNERİ de GELİŞECEK

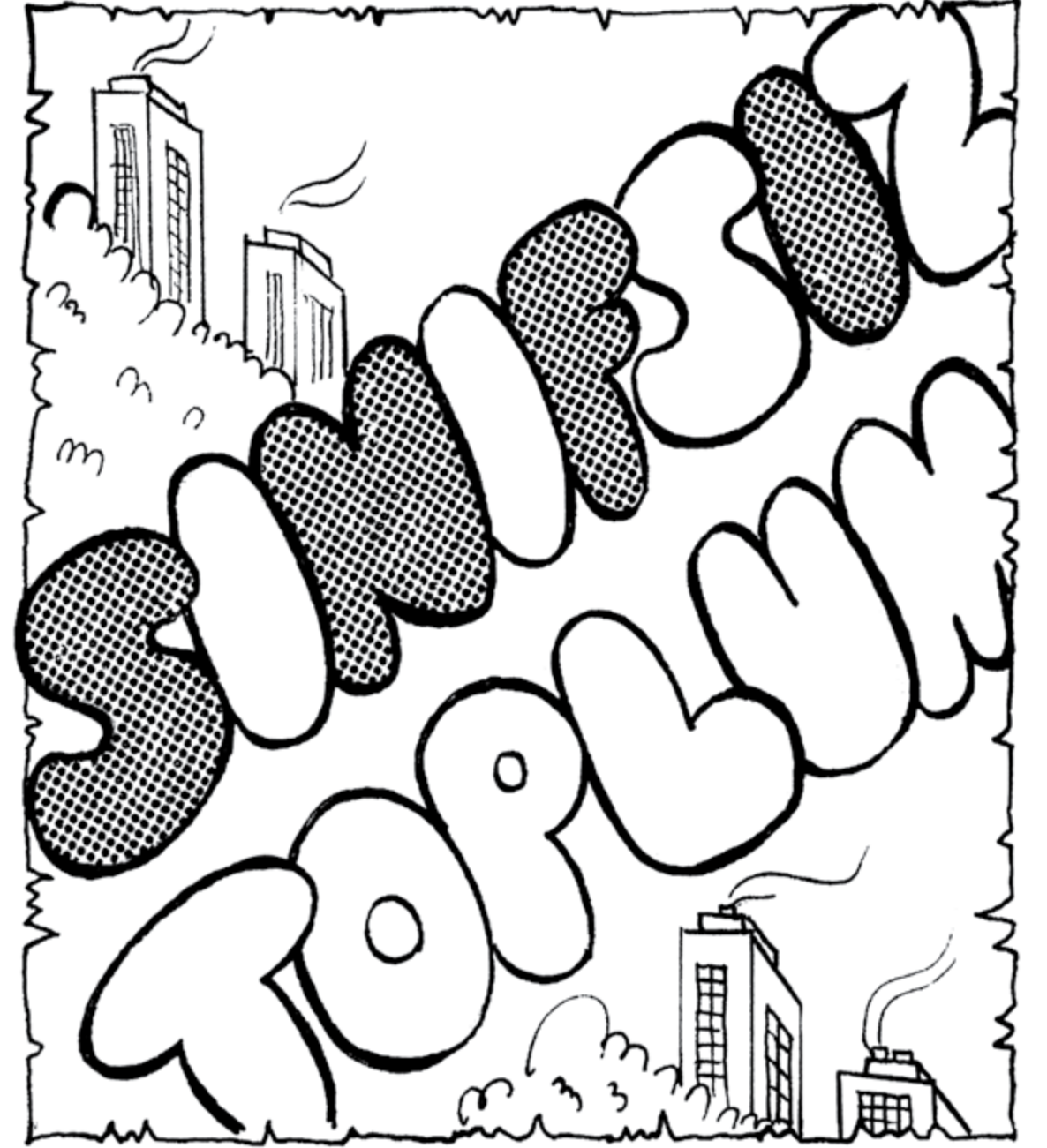
Üretim araçlarının gelişmesiyle birlikte yeni nesillerin, bilgi ve hüneri de gelişecek. Çıkarları ortak olan işçiler, köylüler, aydınlar harcadıkları emeğe göre ücret alacak ve toplumsal zenginliklerden faydalanacaklardır.

Yeni bilgi, teknik ve buluşlar hızla insanlığa en yararlı şekilde kullanılacaktır. Sınıflar giderek yok olacak, yani kafa ve kol emeği arasındaki fark ortadan kalkacaktır.

VE
İNSANLIK
TARİHİ DE
SINIFSIZ
TOPLUM
DÜZENİNE GEÇTİ

Ve insanlık tarihi de SINIFSIZ TOPLUM düzenine geçecektir.

ÜRETİCİ GÜLER ÇOK GELİŞTİĞİ için

İnsanlık tarihi sömürsüz toplum düzeninden sınıfsız toplum düzenine geçtiğinde...
Üretici gülerin teknik ilerleyişiyle birlikte işçi, köylü, memur, aydın, emekçi arasındaki farklar yok olacaktır.

Otomasyon öyle bir gelişecek ki kafa ve kol emeği bölünmesi, tarım ve sanayi emeği arasındaki farklılık ortadan kalkacak. Köy yaşamı ile şehir yaşamı aynileşecek. Ağır iş, hafif iş ayrımı kaybolacak ve hem sanayide, hem de tarımda çalışan emekçilerin hepsi yüksek eğitimli aydın insanlar olacak.

Çalışma saatleri düşecek. İnsanlar çok az çalışıp ihtiyaçlarından fazla üretecekler.

SAKAT-SAĞLAM
AKILLI-APTAL
YETENEKLİ...
...YETENEKSİZ
GÜÇLÜ-GÜÇSÜZ

Üretimden herkese emeğine göre pay değil; engelli- engelsiz, güçlü-güçsüz, yetenekli-yeteneksiz ayırımı yapmadan...

Üretim alabildiğine artacak, bolluk toplumu oluşacak.

AYIRIMI
YAPMADAN

ÜRETİM
DEN

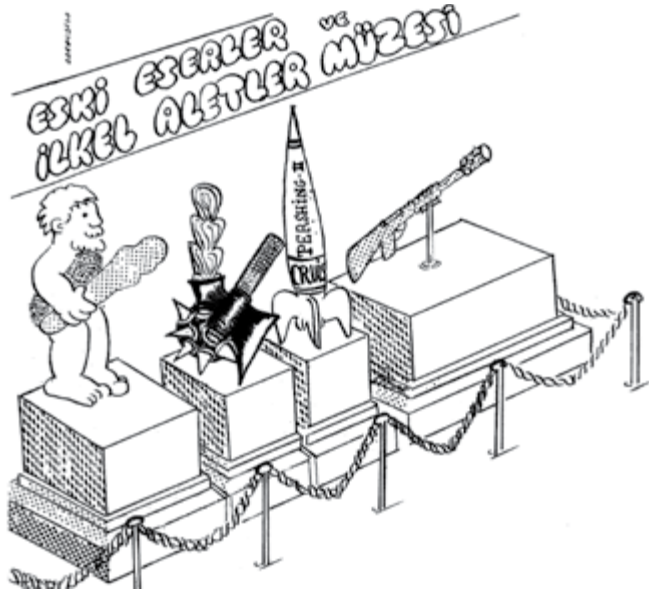
HER KES EMEĞİNE GÖRE PAY DEĞİL
İHTİYACINA GÖRE
PAY ALACAK

Herkes emeğine göre değil, İHTİYACINA GÖRE PAY alacak.

Para ortadan kalkacak, ırk ayırımı ve sınırlar olmayacak, bomba ve silah imali yapılmayacak, savaşlar ortadan kalkacak.

**SAVAŞ YOK SİLAH
VE
BOMBA
İMALİ
YOK**

**İNSANLAR
BİRLİKTE ÇALIŞACAK
BİRLİKTE PLANLAYACAK
BİRLİKTE YÖNETECEK**

İnsanlar birlikte çalışacak, birlikte planlayacak, birlikte yönetecek.

**TOPLUM
KENDİ KENDİNİN
KURAL KÖYÜCÜSÜ
YARĞICI
OLACAK**

Toplum kendi kendinin kural koyucusu, uygulayıcısı ve yargıcı olacak.

Fabrikalarda, çiftliklerde, köylerde, mahallelerde toplumun her kesiminde ortak çalışma, ortak yönetim olacaktır.

Üretim alabildiğine artmış, bolluk toplumuna ulaşılmış olunca çok az bir süre çalışması yeterli olan yüksek eğitilmiş aydın insan, boş vakitlerini spor, kültür...

... dinlenme, müzik, araştırma, gezi, sanat vb. çalışmalarını ile geçirmeye başlayacak.

... **VE** **İNSAN**
İNSAN **OLDUĞUNU**
ZAMAN **ANLAYABAK**

*Ve insan,
insan olduğunu
o zaman anlayacak.*

»»» BİTTİ «««

Bazı Önemli İcatlar *

- Tarih:**
- »»» Yeni Taş Devrinin Başlangıcı M.Ö. 1500-1200
  - »»» Tarım M.Ö. 7000-6000
  - »»» Çapa, Orak, Çömlekçilik, İğ, Dokuma Tezgâhı M.Ö. 5550-4250
  - »»» Bakırın İzabesi (Ergitilmesi) ve Dökümü M.Ö. 4250-3750
  - »»» Tekerlekli Araba, Saban, Koşum Takımı, Telken, Çömlekçi Çarkı, Terazî M.Ö. 3750-3250
  - »»» Tunç, Körük, Çeşitli El Sanatları için Geliştirilmiş Aletler M.Ö. 3250-2750
  - »»» Parmaklıklî Tekerlek M.Ö. 1800
  - »»» Demirin Ergitilmesi ve Etkin Biçimde Kullanılması M.Ö. 1400-1100
  - »»» El Sanatları ve Çiftçilik için Gelişmiş Çeşitli Uzmanlık Aletleri-Makara, Koyun Kırkma Makası M.Ö. 700-450
  - »»» (Çin'de Ergitme Tezgâhı) Arşimet Vidası, Vinçler, Ağır Sabanlar, Çivi Yapımı için Örs, Hadde, Hayvan Gücünün Daha Yaygın Olarak Kullanılması M.Ö. 250-100
  - »»» Marangoz Rendesî (Planya), Su Değîrmeni, Mengene, Palangalı Makas (Çin'de Koşum Takımı) M.Ö. 100-0
  - »»» Üzerine Düşen Su ile Çevrilen Su Dolabı yaklaşık olarak M.S. 475 (Çin'de Kalıp Harflerle Basın ve Üzengi, M.S. 550-650)
  - »»» Avrupa'da Modern Eđer Tkımı. Nal. Modern Koşum Takımı. (İran'da Yel değîrmeni, M.S. 950) M.S. 850-950 Mütiharrik Matbaa Harfleri, (Çin M.S. 1041)

» Avrupa Yel değirmeni, Tahta Oyma Hurufat, Çırpma, M.S. 1050-1225
Ezme ve Biçme için Su Gücü, Eğri Çekiç, Mıknatıslı Pusula.
Koşum Takımının Evriminin Tamamlanması.
Hayvan Gücü Kullanımının Yaygınlaşması.

» Mekanik Saat, Modern Saban, Modern Dümen, M.S. 1225-1400
Avrupa'da Kalıp Basımı, Torna Tezgâhı, Tel Çekme Makinası,
Dökme Demir.

» Zemberekli Saat, Maden Ocaklarında Demiryolları, M.S. 1500-1650
Örgü Makinesi, Sarkaçlı Saat (1641)

» Newcomen Buhar Makinesi (1712), Kokla İzabe, M.S. 1650 ve sonra
Uçan Mekik (1733), Tarak Makinesi (1748),
Kronometre (1766), İplik Eğirme Makinesi (1768),
Crompton'un Masura Makinesi (1779), Watt'ın Rotatif Makinesi (1781),
Balon (1783), Maudslay'in Geliştirilmiş Torna Tezgâhı (1794),
Stephenson'un İlk Lokomotifi (1814), Su Türbini (1827),
Elektrikli Zil (1831), Telgraf (1837),
Revolver Torna Tezgâhı (1845), Bessemer Çeliği (1856),
Buhar Türbini (1884), vb...

* Ekonomi Politik, Nikitin

